

Natuurbeheerplan Zeeland 2016

Planwijziging 2022

Gewijzigd vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 27 september 2022

1. Inleiding

Het Natuurbeheerplan Zeeland is het provinciale beleidskader voor ontwikkeling en beheer van natuurgebieden en agrarische beheergebieden van het Natuurnetwerk Zeeland en voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer van leefgebieden buiten het Natuurnetwerk Zeeland. Het Natuurbeheerplan Zeeland is een nadere uitwerking van de Natuurvisie Zeeland 2017-2022 en de Omgevingsvisie Zeeland 2021. De natuurgebieden en agrarische beheergebieden van het Natuurnetwerk Zeeland zijn in de Omgevingsverordening Zeeland 2018 planologisch begrensd en beschermd. Voor de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden geldt de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan Zeeland. Met het oog op de subsidieverlening voor natuur- en landschapsbeheer via het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL), wordt het Natuurbeheerplan Zeeland jaarlijks geactualiseerd. Daarbij worden ook verzoeken van eigenaren en beheerders behandeld.

Op 31 maart 2015 hebben Gedeputeerde Staten het thans geldende Natuurbeheerplan Zeeland 2016 vastgesteld (besluit nr 15004486). Dat Natuurbeheerplan is geënt op het Subsidiestelsel Natuur en Landschap en op het decentralisatieakkoord natuur uit 2013. Sindsdien zijn de volgende gedeeltelijke planwijzigingen doorgevoerd:

Planwijziging 2015 (GS 22 september 2015, nr 15013315);
Kleine planwijziging agrarische leefgebieden 2016 (GS 29 maart 2016 nr 16005177);
Planwijziging natuurgebieden 2016 (GS 20 september 2016, nr 16013475);
Planwijziging agrarische leefgebieden 2017 (GS 11 april 2017, nr 17006678);
Planwijziging natuurgebieden 2017 (GS 19 september 2017, nr 17019352),
Planwijziging 2018 (GS 25 september 2018, nr 18922719),
Planwijziging 2019 (GS 24 september 2019, nr 19424442),
Aanvulling 2019 (GS van 21 april 2020, nr 20013041),
Planwijziging 2020 (GS van 22 september 2020, nr 20027714),
Planwijziging 2021 (GS van 29 juni 2021, nr 64031),
Aanvulling 2021 beleidsregels SNL (GS van 28 september 2021, nr 64137).

Voor de uitvoering van het natuurbeleid in 2023 is een aantal gedetailleerde verdere aanpassingen van het Natuurbeheerplan noodzakelijk. Daarin voorziet deze planwijziging.

Verzoeken tot wijziging van de begrenzing en beheertypen van natuur-en beheergebieden van het Natuurbeheerplan Zeeland kunnen jaarlijks van 1 november tot en met 31 december door eigenaren en/of beheerders worden ingediend. Deze verzoeken worden meegenomen in de ontwerp planwijziging van het daaropvolgende jaar. GS stellen de definitieve planwijziging van het Natuurbeheerplan jaarlijks uiterlijk in september vast, tijdig voor de daaropvolgende aanvraagperiodes van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Zeeland 2016 (SVNL2016) en voor de aanvraagperiode van de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Zeeland (SKNL). Bij het voorbereiden van deze planwijziging is onder andere ook informatie gebruikt van Poldernatuur Zeeland, Staatsbosbeheer, Het Zeeuwse Landschap, Natuurmonumenten en enkele particuliere natuurbeheerders en grondeigenaren.

Deze planwijziging betreft de volgende punten:

- 1- wijzigingen begrenzing bestaande natuur (BN);
- 2- wijzigingen begrenzing nieuwe natuur (NN);
- 3- wijzigingen begrenzing agrarisch gebied van ecologische betekenis (AG);
- 4- wijzigingen begrenzing overige gebiedscategorieën;
- 5- wijzigingen beheertypen (BHT);
- 6- wijzigingen ambitietypen (AMB);
- 7- wijzigingen begrenzing verdrogingsgevoelige natuurbeheertypen;
- 8- wijzigingen begrenzing agrarische leefgebieden;
- 9- wijzigingen beleidsregels OVZ, SVNL en SKNL; en

10- technische kaartcorrecties.

Deze planwijziging wordt voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 15 maart 2022 hebben GS een ontwerpbesluit vastgesteld voor inspraak en advies. Kennisgeving van het ontwerpbesluit vond plaats via het Provinciaal blad en via de provinciale website. Het ontwerp is vervolgens op de gebruikelijke wijze gedurende zes weken, van 28 maart tot en met 8 mei 2022, ter inzage gelegd op het provinciehuis en op de gemeentehuizen in Zeeland. Gedurende de periode van terinzagelegging kon een ieder naar keuze schriftelijk of mondeling zijn of haar zienswijze op de ontwerp planwijziging naar voren brengen. Bezwaar of beroep is op het ontwerpbesluit nog niet mogelijk. Eerst na vaststelling van de planwijziging door GS kunnen degenen die een zienswijze naar voren hebben gebracht - en zij die redelijkerwijs niet verweten kan worden geen zienswijze te hebben ingediend - beroep instellen bij de rechtbank Zeeland-West-Brabant.

In verband met de planwijziging van het Natuurbeheerplan, inclusief de daarbij behorende kaartwijzigingen, wijzigen GS tevens de bijlagen 9, 10, 11 en 15 van de Omgevingsverordening Zeeland 2018. Het Ontwerpbesluit tot wijziging van de Omgevingsverordening is gelijktijdig met het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 bekendgemaakt via het Provinciaal blad en op ruimtelijkeplannen.nl en ter inzage gelegd en gedurende dezelfde periode kon een ieder naar keuze schriftelijk of mondeling zijn of haar zienswijze op dat ontwerpbesluit naar voren brengen. Tegen de wijziging van de Omgevingsverordening kan geen beroep worden ingediend.

In totaal zijn acht zienswijzen ontvangen. Deze zijn behandeld in een separate antwoordnota die deel uitmaakt van het GS-besluit. In de antwoordnota worden de zienswijzen beschreven en wordt toegelicht of en zo ja hoe deze in het definitieve besluit worden verwerkt. Naar aanleiding van de zienswijzen zijn enkele wijzigingen in de planwijziging en de wijziging van de verordening doorgevoerd. Ook zijn de aanvullingen op de beleidsregels SNL opgenomen, zoals aangekondigd in de ontwerp-planwijziging.

De Omgevingsverordening Zeeland 2018 wordt momenteel integraal herzien. De inwerkingtreding van de nieuwe omgevingsverordening stond gepland op 1 juli 2022, maar is uitgesteld. Hierdoor is bij vaststelling van de Planwijziging 2022 van het Natuurbeheerplan Zeeland de huidige omgevingsverordening nog van kracht. Dit betekent dat, parallel aan deze planwijziging, ook de gebruikelijk wijziging van de kaartbijlagen 9-bestaande natuur, 10-agrarisch gebied van ecologische betekenis en 11-nieuwe natuur van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 wordt doorgevoerd. Daarbij wordt dit jaar voor het eerst ook een wijziging van de bijlage 15-verdrogingsgevoelige natuurgebieden gevoegd. PS hebben op 20 mei 2022 besloten de bevoegdheid hiertoe aan GS te delegeren.

Deze planwijziging is van toepassing op subsidies SVN2016 en SKNL voor het subsidiejaar 2023. De digitale kaarten van het Natuurbeheerplan worden hiertoe landelijk aangeleverd aan BIJ12 in de vorm van een IMNA database en op het Portaal Natuur en Landschap <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/> geplaatst. De definitieve IMNA database wordt uiterlijk 31 augustus 2022 door de provincie aan BIJ12 opgeleverd.

De kaarten bij deze planwijziging kunnen na besluitvorming door GS vanaf het moment van terinzagelegging meer in detail worden bekeken via de Atlas van Zeeland op de provinciale website op de kaarten: 'Natuurnetwerk Zeeland 2023', en 'Agrarische zoekgebieden 2023'. De natuurbeheerplankaarten van de Atlas van Zeeland zijn te raadplegen op: https://kaarten.zeeland.nl/map/natuur_landschap.

Op grond van de Wet elektronische publicaties dienen publicaties van partiële wijzigingen van beleidsregels met ingang van 1 juli 2021 vergezeld te gaan van een geconsolideerde

versie van de besluiten. Dit betekent dat bij de vaststelling van de definitieve planwijziging 2022 tevens het geconsolideerde Natuurbeheerplan Zeeland 2016 zoals dit geldt voor 2023 is gevoegd. Het geconsolideerde Natuurbeheerplan Zeeland voor 2023 bestaat uit het Natuurbeheerplan Zeeland 2016, met verwerking van alle daarop volgende planwijzigingen. Het geconsolideerde Natuurbeheerplan bevat tevens de geconsolideerde kaartbijlagen. Het geconsolideerde Natuurbeheerplan is na vaststelling te raadplegen op [Natuurbeheer | Provincie Zeeland](https://www.zeeland.nl/natuur-en-landschap/natuurbeheer) (<https://www.zeeland.nl/natuur-en-landschap/natuurbeheer>)

2. Planwijzigingen

2.1 Wijzigingen begrenzing bestaande natuur (BN)

Dit betreft het toevoegen of schrappen van percelen bestaande natuur en het actualiseren van reeds begrensde gebieden op detailniveau. Verfijning is jaarlijks aan de orde naar aanleiding van wijzigingen in basisregistraties (top10NN, BGT, kadaster), ten gevolge van de uitvoering van het natuurbeleid (nieuw gerealiseerde natuurgebieden) en naar aanleiding van verzoeken van beheerders/eigenaren. Deze planwijziging 2022 betreft wijzigingen van bestaande natuur binnendijken, uitbreiding van enkele percelen bestaande natuur en schrappen van enkele percelen bestaande natuur.

2.1.1 Wijzigingen bestaande natuur binnendijken

De binnendijken van Zeeland zijn beschermd op grond van de Omgevingsverordening Zeeland. Alle binnendijken die staan vermeld op de bijlage 9 van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 worden primair bestemd als natuur, beschermde dijk of waardevolle dijk. De bestemming natuur is gericht op de instandhouding van de dijk en van de aanwezige natuurbeheertypen zoals vermeld in het Natuurbeheerplan Zeeland. Hiervan kan alleen worden afgeweken indien er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn en indien de negatieve effecten worden gecompenseerd. Bestaand gebruik mag positief worden bestemd. Binnendijken die in de Omgevingsverordening zijn aangeduid als regionale waterkering (artikel 2.22) worden primair bestemd voor waterkering en secundair voor natuur (beschermde of waardevolle dijk).

In 2019 is de begrenzing van de binnendijken in het Natuurbeheerplan en in de Omgevingsverordening verfijnd. De dijken zijn daarbij als vlakken begrensd en niet langer als lijnelementen. In het Natuurbeheerplan Zeeland wordt bovendien onderscheid gemaakt tussen dijkvlakken met een natuurbeheertype, waar natuurbeheer via het Subsidiestelsel natuur en landschap (SNL) mogelijk is, en dijkvlakken zonder een natuurbeheertype, waar geen natuurbeheer via het SNL mogelijk is. Dit laatste geldt met name voor vlakken met infrastructuur en bebouwing.

In de planwijzigingen 2020 en 2021 is de begrenzing van de binnendijken verder verfijnd. Dit betrof met name het nader onderscheiden van infrastructuur en bebouwing en het corrigeren van dijkvakken die te ruim begrensd waren en overlaptten met akkerbouwpercelen. De begrenzing van de beheertypen is echter nog niet nauwkeurig genoeg. Met name wegen en bebouwing zijn nog niet nauwkeurig genoeg onderscheiden. In deze planwijziging 2022 wordt de begrenzing van de binnendijken daarom verder verfijnd op basis van de nieuwe BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie). Het betreft een groot aantal detailaanpassingen van zeer geringe omvang. Vanwege het detailniveau kunnen deze niet afzonderlijk in deze planwijziging worden aangeduid. Het betreft technische wijzigingen (grenscorrecties) zonder beleidsgevolgen of (nadelige) gevolgen voor eventuele belanghebbenden. De wijzigingen zijn samengevat op kaartbijlage 1.1a.

Verder wordt de status van de havendijk Vlissingen gewijzigd van Bestaande natuur binnendijken naar Overige binnendijk. Zie kaartbijlage 1.1b. Dit omdat de havendijk geen natuurbeheertypen herbergt maar wel van landschappelijke betekenis is.

Zie voor details de Atlas van Zeeland (kaart ontwerp Natuurbeheerplan 2023). Beheertype-wijzigingen op binnendijken komen aan bod in paragraaf 2.5.

2.1.2 Uitbreiden bestaande natuur

Bestaande natuur kan als zodanig op kaart in het Natuurbeheerplan worden begrensd indien een beheertype aanwezig is. Bij het begrenzen wordt gebruik gemaakt van informatie uit

basisregistraties en informatie van beheerders en grondeigenaren. Wegens omvorming van landbouw naar natuur worden de volgende percelen begrensd als bestaande natuur:

- a- enkele percelen aan de Vluchtheuvel. Zie bijlage 1.2.a;
- b- een perceel in de Korenbijter. Zie bijlage 1.2.b;
- c- een perceel in de Fiernispolder zie bijlage 1.2.c;
- d- een perceel aan de Grote Dulper. Zie bijlage 1.2.d;
- e- een perceel aan de Laone. Zie bijlage 1.2.e;
- f- enkele percelen in Yerseke Moer noord. Zie bijlage 1.2f;
- g- een perceel bij Randduin. Zie bijlage 1.2g;
- h- enkele percelen aan de Boschkreek. Zie bijlage 1.2h;
- i- een perceel in de Clingepolder. Zie bijlage 1.2i;
- j- een perceel in Braakman zuid. Zie bijlage 1.2j;
- k- een perceel in de Strijdersgatpolder. Zie bijlage 1.2k; en
- l- een perceel bij Hoedekenskerke. Zie bijlage 1.2l.

De totale oppervlakte uitbreiding bestaande natuur bedraagt 37,14 ha.

2.1.3 Schrappen bestaande natuur

Op basis van nieuwe informatie van enkele natuurbeheerders en grondeigenaren worden ook enkele afzonderlijke percelen bestaande natuur geschrapt uit de begrenzing:

- a- twee percelen bij Biesterveld. Zie bijlage 1.3.a. Het betreft een correctie voor twee erven die niet tot het natuurnetwerk behoren.

De totale oppervlakte te schrappen bestaande natuur bedraagt 0,39 ha.

Netto neemt de oppervlakte bestaande natuur toe met 36,75 ha.

De gewijzigde begrenzing bestaande natuur kan in detail bekeken worden via de Atlas van Zeeland (kaart Natuurnetwerk Zeeland 2023).

De kaarten 8.1 a t/m g van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 en de bijlage 9 van de Omgevingsverordening Zeeland 2022 worden op deze punten gewijzigd.

2.2 Wijzigingen begrenzing nieuwe natuur (NN)

Dit betreft het toevoegen of schrappen van vlakken nieuwe natuur en het actualiseren van reeds begrensde gebieden op detailniveau. Percelen nieuwe natuur kunnen worden geschrapt of toegevoegd bij realisatie en bij herziening van het beleid.

2.2.1 Uitbreiding nieuwe natuur

In deze planwijziging 2022 worden enkele percelen toegevoegd aan de begrenzing nieuwe natuur aangezien deze percelen kansrijk zijn voor de afronding van bestaande natuurgebieden en ter versterking van het Natuurnetwerk Zeeland:

- a- enkele percelen aan de Ooster Schenge, als aanvulling op het bestaande Schengegebied. Zie kaartbijlage 2.1a;
- b- enkele percelen bij Ellewoutsdijk ter versterking van aangrenzende inlagen. Zie bijlage 2.1b;
- c- enkele percelen in de Autrichepolder, ter afronding van het bestaande natuurgebied. Zie bijlage 2.1c; en
- d- een perceel aan de Boschkreek, ter afronding van het eerder gerealiseerde nieuwe natuurgebied. Zie bijlage 2.1d.

De totale uitbreiding nieuwe natuur op kaart in deze planwijziging bedraagt 31,83 ha.

2.2.2 Schrappen nieuwe

Ook worden enkele percelen nieuwe natuur geschrapt uit de begrenzing wegens voltooiing van de omvorming van landbouw naar natuur. Het betreft:

- a- enkele percelen aan de Vluchtheuvel. Zie bijlage 1.2a;
- b- een perceel in de Korenbijter. Zie bijlage 1.2b;
- c- een perceel in de Fiernispolder zie bijlage 1.2c;
- d- een perceel aan de Grote Dulper. Zie bijlage 1.2d;
- e- een perceel aan de Laone. Zie bijlage 1.2e;
- f- enkele percelen in Yerseke Moer noord. Zie bijlage 1.2f;
- g- enkele percelen aan de Boschkreek Zie bijlage 1.2h;
- h- een perceel in de Clingepolder. Zie bijlage 1.2i;
- i- een perceel in Braakman zuid. Zie bijlage 1.2j; en
- j- een perceel in de Strijdersgatpolder. Zie bijlage 1.2k.

In totaal wordt 36,35 ha nieuwe natuur geschrapt. De percelen worden vervolgens begrensd als bestaande natuur met het oog op het te voeren natuurbeheer. Zie ook paragraaf 2.1.2.

Netto neemt de oppervlakte begrensde (te ontwikkelen) nieuwe natuur op kaart af met 4,52 ha.

De gewijzigde begrenzing nieuwe natuur kan in detail bekeken worden via de Atlas van Zeeland (kaart Natuurnetwerk Zeeland 2023).

De kaarten 8.1 a t/m g van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 en de bijlage 11 van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 worden op deze punten gewijzigd.

De wijzigingen in de begrenzing nieuwe natuur wegens realisatie werken door in de restant ontwikkelopgave. Deze wordt hierdoor navenant verkleind. De stand van de ontwikkelopgave wordt jaarlijks gerapporteerd in de Voortgangsrapportage natuur op:

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/voortgangsrapportages-natuur/>

2.3 Wijzigingen begrenzing agrarisch gebied van ecologische betekenis (AG)

Dit betreft het toevoegen of schrappen van vlakken agrarisch gebied van ecologische betekenis ten gevolge van ontwikkelingen in beleid en uitvoering.

2.3.1 uitbreiding agrarisch gebied van ecologische betekenis

Er wordt in deze planwijziging geen agrarisch gebied van ecologische betekenis begrensd.

2.3.2 schrappen agrarisch gebied van ecologische betekenis

Er worden op verzoek van de betreffende eigenaren wel enkele percelen agrarisch gebied van ecologische betekenis geschrapt. Dit betreft enkele percelen die al zijn omgevormd naar bestaande natuur, en enkele percelen die nog omgevormd zullen worden en die daartoe zijn begrensd als nieuwe natuur. Het betreft:

- a- een perceel bij Hoedekenskerke ten behoeve van begrenzing als bestaande natuur. Zie bijlage 1.2l; en
- b- enkele percelen bij Ellewoutsdijk ten behoeve van begrenzing als nieuwe natuur. Zie bijlage 2.1b.

De totale oppervlakte te schrappen agrarisch gebied van ecologische betekenis bedraagt 2,46 ha.

De gewijzigde begrenzing agrarisch gebied van ecologische betekenis kan in detail bekeken worden via de Atlas van Zeeland (kaart Natuurnetwerk Zeeland 2023).

De kaarten 8.1 a t/m g van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 en de bijlage 10 van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 worden op deze punten gewijzigd.

2.4 Wijzigingen begrenzing overige gebiedscategorieën

2.4.1 Gebiedsgerichte project p.m.
De begrenzing wordt niet gewijzigd.

2.4.2 Natuurcompensatie p.m.
De begrenzing wordt niet gewijzigd.

2.4.3 Bestaande natuur deltawater p.m.
De begrenzing wordt niet gewijzigd.

2.5 Wijzigingen beheertypen (BHT)

Dit betreft de wijziging van natuurbeheertypen en landschapsbeheertypen voor bestaande natuurgebieden naar aanleiding van geconstateerde afwijkingen van registraties, nieuwe informatie uit inventarisaties en kwaliteitsbeoordelingen en naar aanleiding van gemotiveerde verzoeken van beheerders/eigenaren. De beheertypen op kaart worden daarbij in overeenstemming gebracht met de werkelijke situatie in de terreinen. Het betreft de volgende gebieden:

- a- diverse percelen van Natuurmonumenten. Dit betreft een groot aantal gedetailleerde grens- en beheertypewijzigingen die niet afzonderlijk op kaart kunnen worden weergegeven. Zij zijn samengebracht in een overzichtskaart. Zie bijlage 5.1;
- b- enkele percelen op het Braakmaneiland. Zie bijlage 5.2;
- c- enkele percelen op Groot Eiland. Zie bijlage 5.3;
- d- diverse percelen van Zeeuws Landschap. Dit betreft ook een groot aantal gedetailleerde grens- en beheertypewijzigingen die niet afzonderlijk op kaart kunnen worden weergegeven. Zij zijn samengebracht in een overzichtskaart. Zie bijlage 5.4;
- e- enkele percelen in de Oosterenban bij Renesse. Zie bijlage 5.5;
- f- enkele percelen aan de Dries Arendskreek. Zie bijlage 5.6;
- g- twee percelen bij de Vluchtheuvel. Zie bijlage 1.2a;
- h- een perceel in de Korenbijter. Zie bijlage 1.2b;
- i- een perceel in de Fiernispolder. Zie bijlage 1.2c;
- j- een perceel aan de Groote Dulper. Zie bijlage 1.2d;
- k- enkele percelen aan de Laone. Zie bijlage 1.2e;
- l- een perceel in Yerseke Moer noord. Zie bijlage 1.2f;
- m- een perceel bij Randduin. Zie bijlage 1.2g;
- n- enkele percelen aan de Boschkreek. Zie bijlage 1.2h;
- o- een perceel in de Clingepolder. Zie bijlage 1.2i;
- p- een perceel in Braakman zuid. Zie bijlage 1.2j;
- q- een perceel in de Strijdersgatpolder. Zie bijlage 1.2k;
- r- een perceel Hoedekenskerk. Zie bijlage 1.2l; en
- s- enkele percelen in het Watergat. Zie bijlage 5.7.

De kaart 8.2 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 wordt op deze punten gewijzigd.

De gewijzigde beheertypen kunnen in detail bekeken worden via de Atlas van Zeeland (kaart Natuurnetwerk Zeeland 2023).

2.6 Wijzigingen ambitietypen (AMB)

De kaart met de natuurbeheertypen ambitie (kaartbijlage 8.3 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016), kortweg de 'ambitiekaart', toont de gewenste beheertypen van de bestaande en nieuwe natuurgebieden van het Natuurnetwerk Zeeland op de langere termijn.

Dit betreft de wijziging van beheertypen voor bestaande en nieuwe natuurgebieden naar aanleiding van geconstateerde afwijkingen van registraties, nieuwe informatie uit inventarisaties en kwaliteitsbeoordelingen en naar aanleiding van gemotiveerde verzoeken van beheerders/eigenaren met het oog op SKNL projecten voor inrichting nieuwe natuur of kwaliteitsverbetering van bestaande natuur. De ambitiekaart is in 2018 integraal herzien. Sindsdien zijn jaarlijkse enkele specifieke wijzigingen voor afzonderlijke gebieden doorgevoerd.

Voor de gebieden van de categorie **nieuwe natuur** is het ambitietype het streefbeeld waarop de omvorming van landbouw naar natuur is gericht. Het ambitietype is daarbij ook het toetsingskader voor de omvorming en inrichting van nieuwe natuur. Op grond van de SKNL kan subsidie voor functieverandering en investering nieuwe natuur worden verstrekt. Zie in dit kader ook de planwijziging 2019 (GS 24 september 2019, nr 19424442). Voor nieuw begrensde gebieden moet een ambitietype worden toegewezen. Het ambitietype van een gebied is geënt op de ecologische mogelijkheden (abiotische condities en ecologische samenhang) van het betreffende gebied.

Voor de gebieden van de categorie **bestaande natuur** zijn de ambitietypen het streefbeeld waarop het beheer voor de toekomst is gericht. In bestaande natuurgebieden is het ambitietype in het algemeen gelijk aan het natuurbeheertype. Het ambitietype wijkt alleen af van het beheertype als de kwaliteit achterblijft. In dergelijke gevallen is er sprake van een kwaliteitsopgave en kan er behoefte zijn aan een kwaliteitsimpuls. Het ambitietype is daarbij het toetsingskader voor de kwaliteitsverbetering. Op grond van de SKNL kan subsidie voor deze kwaliteitsimpulsen worden verstrekt. Zie in dit kader ook de planwijziging 2019 (GS 24 september 2019, nr 19424442)(toetsing ambitietypen).

Ook voor nieuw begrensde bestaande natuurgebieden moet een ambitietype worden toegewezen en ook daarbij geldt dat het ambitietype geënt is op de ecologische mogelijkheden (abiotische condities en ecologische samenhang) van het betreffende gebied.

Naar aanleiding van nieuw ontvangen informatie van eigenaren en beheerders op basis van inventarisaties, kwaliteitsbeoordelingen en plannen zijn verdere wijzigingen in de ambitiekaart noodzakelijk. Het betreft een aantal gebieden waar omvorming of kwaliteitsverbetering gaat plaatsvinden. De ambitietypen zijn gericht op het bereiken van optimale natuurkwaliteit, zoals ook beschreven in het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 (paragraaf 4.2.2).

Ambietietypen in nieuwe natuur

- a- Vochtig hooiland N10.02 voor enkele percelen in de Oosterschenge Zie bijlage 6.1;
- b- Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 voor enkele percelen aan de Oosterschenge. Zie bijlage 2.1a;
- c- Zilt grasland N12.04 en Dynamisch moeras N05.04 voor een perceel op Moermond. Zie bijlage 6.2;
- d- Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 en Kruiden- en faunarijke akker N12.05 voor enkele percelen bij Ellewoutsdijk wegens nieuwe begrenzing. Zie bijlage 2.1b;
- e- Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 voor enkele percelen in de Autrichepolder. Zie 2.1c; en
- f- Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 voor een perceel aan de Boschkreek. Zie bijlage 2.1d.

Ambitietypen in bestaande natuur

- a- Vochtig weidevogelgrasland N13.01 voor een perceel in de Poel. Zie bijlage 6.3;
- b- Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 voor enkele percelen aan de Zwaakse weel. Zie bijlage 6.4;
- c- Haagbeuken-essenbos N14.03, Vochtig hooiland N10.02, Kruiden- en faunarijk grasland N12.02, en Dynamisch moeras N05.04 in Braakman noord in de verhouding 70:10:10:10. Zie bijlage 6.5;
- d- Vochtig hooiland N10.02, Kruiden- en faunarijk grasland N12.02, Dynamisch moeras N05.04 en Haagbeuken-essenbos N14.03 voor enkele percelen in Smitsschorre. Zie bijlage 6.6;
- e- Haagbeuken-essenbos N14.03 en Kruiden- en faunarijk grasland N12.02, Vochtig hooiland N10.02 en Dynamisch moeras N05.04 in het Keizertje bij Waterlandkerkje. Zie bijlage 6.7;
- f- Haagbeuken-essenbos N14.03 en Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 voor een perceel aan het Steenwerk bij het Grote gat van Sint Kruis. Zie bijlage 6.8;
- g- Haagbeuken-essenbos N14.03 met Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 en Dynamisch moeras N05.04 voor enkele percelen in het Pontebos bij IJzendijke. Zie bijlage 6.9;
- h- Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 met Haagbeuken-essenbos N14.03 en Dynamisch moeras N05.04 voor enkele percelen in het Gat van Pinte bij Spui. Zie bijlage 6.10;
- i- Haagbeuken-essenbos N14.03 en Kruiden- en faunarijk grasland N12.02 voor enkele percelen in het Biggekerkse bos. Zie bijlage 6.11;
- k- Zilt grasland N12.04 voor enkele percelen op landgoed Moermond. Zie bijlage 6.12; en
- j- Zilt grasland N12.04 voor een perceel bij Hoedekenskerke. Zie bijlage 1.2l.

De kaart 8.3 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 wordt op deze punten gewijzigd.

De gewijzigde beheertypen kunnen in detail bekeken worden via de Atlas van Zeeland (kaart Natuurnetwerk Zeeland 2023).

2.7 Wijzigingen begrenzing verdrogingsgevoelige beheertypen

De kaart verdrogingsgevoelige beheertypen (bijlage 8.2.2) dient jaarlijks te worden aangepast aan ontwikkelingen. De beheertypenkaart (bijlage 8.2.1) in het Natuurbeheerplan biedt hiervoor de grondslag. Wijzigingen in de beheertypenkaart werken ook door in de kaart verdrogingsgevoelige natuurgebieden in de Omgevingsverordening Zeeland 2018. Zie voor nadere toelichting ook paragraaf 2.9.1.

De gewijzigde kaart verdrogingsgevoelige beheertypen is weergegeven in bijlage 7.1

2.8 Wijzigingen agrarische leefgebieden

Dit betreft wijziging van de kaarten met de begrenzing van de agrarische leefgebieden open akker, open grasland, droge dooradering en natte dooradering en van de kaarten voor Categorie water en Categorie klimaat. De Categorie water en de Categorie klimaat hebben een ruime begrenzing zodat de beheermaatregelen breed ingezet kunnen worden. De kaarten worden aangepast met het oog op de continuering van het agrarisch natuurbeheer via het ANLb voor het subsidietijdvak 2023-2028. Zie hiervoor ook paragraaf 2.9.2b.

2.8.1 Leefgebied Open akker

De begrenzing van het leefgebied Open akker wordt met één perceel vergroot. Het betreft een akkerbouwperceel dat, op grond van vogelinventarisaties, van belang is voor

akkervogels van internationale betekenis zoals de veldleeuwerik en de gele kwikstaart. Het perceel is gelegen in de Broeder- en Zusterpolder. Zie kaartbijlage 8.1.

De gewijzigde begrenzing is in detail te bekijken op de kaart 'Agrarische zoekgebieden 2023' van de Atlas van Zeeland.

De kaart 8.5.1 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 wordt op dit punt gewijzigd.

2.8.2 Leefgebied Open grasland p.m.

De begrenzing van het leefgebied Open grasland wordt niet gewijzigd.

2.8.3 en 2.8.4 Leefgebieden Droge dooradering en Natte dooradering

Naar aanleiding van landelijke ontwikkelingen worden de kaarten van de leefgebieden Droge dooradering en Natte dooradering met ingang van 2023 samengevoegd tot één leefgebied Dooradering. Dit betekent dat ook de subsidiabele beheeractiviteiten (beheerfuncties) van beide leefgebieden beschikbaar komen voor het hele samengevoegde gebied en dat maatregelen voor natte en droge gebieden voortaan beter kunnen worden gecombineerd en afgestemd. Zie bijlage 8.3a

Voorts wordt de status van een binnendijk gewijzigd van bestaande natuur naar agrarisch beheergebied. Het betreft de Nieuwe dijk op St Philipsland. Zie bijlage 8.3b

De kaart 8.5.3 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 wordt op deze punten gewijzigd en samengevoegd met kaart 8.5.4 tot een gecombineerde kaart 8.5.3 Dooradering.

De gewijzigde begrenzing is in detail te bekijken op de kaart 'Agrarische zoekgebieden 2023' van de Atlas van Zeeland.

2.8.5 Categorie water

De categorie water omvat landbouwpercelen waar beheermaatregelen door boeren in en nabij waterlopen kunnen worden uitgevoerd. De beheermaatregelen kunnen betrekking hebben op het onderhoud van water, oever en akkerrand. De begrenzing omvat alle landbouwpercelen in de hele provincie. Deze begrenzing wordt niet gewijzigd.

2.8.6 Categorie klimaat

De categorie klimaat omvat landbouwpercelen waarop klimaatmaatregelen door boeren kunnen worden uitgevoerd. De maatregelen kunnen betrekking hebben op: 1- Vastleggen CO₂, 2- Reduceren uitstoot broeikasgassen, 3- Vernatten, 4- Opvangen waterpieken en droogte, en 5- Omgaan met verzilting. De Categorie Klimaat omvat alle landbouwpercelen in de hele provincie. Dit omdat klimaatmaatregelen in beginsel op alle landbouwpercelen gewenst kunnen zijn. Zie ook kaartbijlage 8.5 en toelichting in paragraaf 2.9.2b in deze planwijziging.

2.9 Wijzigingen beleidsregels Omgevingsverordening, SVNL2016 en SKNL

2.9.1 Doorwerking wijziging Natuurbeheerplan naar de Omgevingsverordening Zeeland 2018

In paragraaf 2.11 van de planwijziging 2019 Natuurbeheerplan (GS 24 september 2019, nr 19424442) zijn de beleidsregels voor doorwerking van het Natuurbeheerplan naar de Omgevingsverordening beschreven.

a- Natuurnetwerk algemeen

“Het Natuurbeheerplan Zeeland is het provinciale beleidskader voor ontwikkeling en beheer van natuurgebieden en agrarische beheergebieden van het Natuurnetwerk Zeeland en voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer van leefgebieden buiten het Natuurnetwerk Zeeland. Het Natuurbeheerplan Zeeland is een nadere uitwerking van de Natuurvisie Zeeland 2017-2022 en gericht op de uitvoering van het provinciale beleid voor natuur en landschap. Kaartwijzigingen in het Natuurbeheerplan hebben geen planologische gevolgen.

De planologische begrenzing van het Natuurnetwerk Zeeland is vastgelegd in de Omgevingsverordening Zeeland 2018. Artikel 2.26 van deze verordening geeft GS de bevoegdheid deze begrenzing te wijzigen. De bestaande natuurgebieden, de nieuwe natuurgebieden en de agrarische gebieden van ecologische betekenis, die tot het Natuurnetwerk Zeeland behoren, zijn in de Omgevingsverordening Zeeland 2018 begrensd en zijn daarmee planologisch beschermd.

Bestaande natuur

In par. 7.2 van het Omgevingsplan Zeeland 2018 is bepaald, dat alle bestaande natuurgebieden via de Omgevingsverordening Zeeland 2018 planologisch worden beschermd. Artikel 2.23 van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 bevat de spelregels voor de bescherming van bestaande natuurgebieden van het Natuurnetwerk Zeeland. De ligging van de bestaande natuurgebieden is vermeld in bijlage 9 van de Omgevingsverordening.

De bestaande natuurgebieden zoals vermeld op kaart 9 van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 omvatten alleen de natuurgebieden waarop het planologische regime van de provinciale Omgevingsverordening van toepassing is. Dat betreft alle binnendijkse natuurgebieden en buitendijks alleen de eilanden en oeverlanden in de afgesloten zeearmen (Krammer-Volkerak, Veerse Meer, Grevelingen). Op grond van de SVIR en Barro geldt voor groot open (rijks) water een nationaal planologisch regime. Volgens het rijksbeleid en in het Natuurakkoord valt groot open water echter wel onder het Nationale natuurnetwerk en zijn de provincies verantwoordelijk voor het beheer via het SNL van de eilanden in de afgesloten zeearmen en de schorren in de getijdewateren. Dit onderscheid wordt bij deze planwijziging expliciet gemaakt door opname van de categorie Bestaande natuur deltawater. Onder deze categorie vallen alle buitendijkse gebieden in de getijdewateren Westerschelde, Oosterschelde en Noordzee en in het open water van de afgesloten zeearmen Grevelingen, Veerse Meer en Volkerak-Zoommeer. Voor gebieden in deze categorie geldt dus niet de Omgevingsverordening Zeeland, maar het nationaal planologisch regime van Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

Agrarisch gebied van ecologische betekenis

In par. 7.2 van het Omgevingsplan Zeeland 2018 is ook bepaald dat alle agrarische gebieden van ecologische betekenis planologisch via de Omgevingsverordening worden beschermd. Artikel 2.24 van de Omgevingsverordening bevat de spelregels voor de bescherming van agrarische gebieden van ecologische betekenis. De gemeenten nemen deze agrarisch gebieden eveneens met een passende bestemming op in hun bestemmingsplan. Bestaand gebruik en bestaande bebouwing mogen positief worden bestemd. De bestemming is gericht op agrarisch grondgebruik met instandhouding van de natuurdoelen zoals vermeld in het Natuurbeheerplan Zeeland. Een andere bestemming kan alleen worden toegekend indien er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn en indien de negatieve effecten worden gecompenseerd. Werken die de wezenlijke kenmerken van deze gebieden kunnen aantasten zijn alleen mogelijk op grond van een omgevingsvergunning van burgemeester en wethouders waaruit blijkt dat de

wezenlijke kenmerken niet worden aangetast en dat de mogelijkheden tot herstel van de waarden niet worden verkleind. De ligging van de agrarische gebieden van ecologische betekenis is vermeld op bijlage 10 van de Omgevingsverordening.

Nieuwe natuur

In par. 7.2 van het Omgevingsplan Zeeland 2018 is verder bepaald dat het natuurnetwerk tussen 2018 en 2027 wordt afgerond conform de afspraken met het Rijk. De begrensde nieuwe natuurgebieden waar dit moet plaatsvinden, zijn vastgelegd in het Natuurbeheerplan Zeeland en op kaart 11 van de Omgevingsverordening.

Artikel 2.25 van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 bevat de spelregels. Bestaand (agrarisch) gebruik mag positief worden bestemd, maar nieuwe vormen van agrarisch gebruik of verzwaring van het agrarisch grondgebruik zijn niet toegestaan. Er worden geen nieuwe vormen van grondgebruik toegestaan anders dan natuur. De ligging van de natuurontwikkelingsgebieden is vermeld op bijlage 11 van de Omgevingsverordening. Elk jaar worden nieuwe natuurontwikkelingsprojecten opgestart en worden ook nieuw ingerichte natuurgebieden 'opgeleverd'. De oplevering is het moment waarop de status 'nieuwe natuur' moet worden gewijzigd (omgevlagd) in 'bestaande natuur'. De provincie voert de wijziging door in de jaarlijkse planwijziging van het Natuurbeheerplan Zeeland.

Artikel 2.26 van de Omgevingsverordening geeft GS de bevoegdheid deze begrenzing te wijzigen. Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing en wezenlijke kenmerken en waarden van de bestaande natuurgebieden en agrarische gebieden van ecologische betekenis wijzigen ten behoeve van verbetering van de ecologische en planologische samenhang van het Natuurnetwerk Zeeland of ten behoeve van de inpassing van kleinschalige ontwikkelingen voor zover dit kortgezegd leidt tot een verbetering van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Zeeland en voor zover de oppervlakte van het natuurnetwerk ten minste gelijk blijft.

Het Natuurbeheerplan Zeeland wordt jaarlijks gewijzigd. Wijzigingen in de begrenzing bestaande natuur, nieuwe natuur en agrarisch gebied van ecologische betekenis werken door naar de Omgevingsverordening Zeeland 2018. De formele doorwerking komt tot stand door de gelijktijdige wijziging van bijlagen 9, 10 en 11 van de Omgevingsverordening. Beide besluiten worden gelijktijdig genomen en op de daartoe voorgeschreven wijze bekend gemaakt."

Zie voor nadere details de planwijziging 2019 Natuurbeheerplan.

De inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet was voorzien op 1 juli 2022, maar is uitgesteld. Als gevolg hiervan wordt ook de vaststelling en inwerkingtreding van de nieuwe - herziene- omgevingsverordening Zeeland uitgesteld. Hierdoor is bij vaststelling van de Planwijziging 2022 van het Natuurbeheerplan Zeeland de huidige Omgevingsverordening Zeeland 2018 nog van kracht.

b- Verdrogingsgevoelige natuurgebieden

De bijlage 15 Verdrogingsgevoelige natuurgebieden in de Omgevingsverordening is geënt is op de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. De beheertypenkaart wordt jaarlijks aangepast op beleidsontwikkelingen en fysieke ontwikkelingen, zoals de realisatie van nieuwe natuurgebieden en de uitvoering van herstelmaatregelen waarbij natuurbeheertypen kunnen wijzigen. Aangezien de beheertypewijzigingen via de bijlage 15 direct doorwerken naar de bescherming en het beheer van de betreffende natuurgebieden en de basis vormen van de instructieregel aan het Waterschap, is ook een jaarlijkse actualisering van de bijlage 15 Verdrogingsgevoelige natuurgebieden van de Omgevingsverordening Zeeland noodzakelijk. Voorts is, met het oog op de Omgevingsverordening, ook gedetailleerde raadpleging (digitale kaartweergave op Atlas van Zeeland) van belang. Met het oog op de Omgevingsverordening is in 2021 een kaart Verdrogingsgevoelige beheertypen toegevoegd

aan het Natuurbeheerplan. Deze biedt de grondslag voor de jaarlijkse actualisering van de Omgevingsverordening 2018.

In eerste instantie hadden GS (nog) niet de bevoegdheid om de bijlage 15 van de Omgevingsverordening Zeeland 2018 te wijzigen op grond van een wijziging van het Natuurbeheerplan Zeeland.

Ten behoeve van de benodigde wijziging en actualisering van de aanduiding van verdrogingsgevoelige natuurgebieden, is aan PS voorgesteld om de bevoegdheid hiertoe aan GS te delegeren. PS hebben hier op 20 mei 2022 toe besloten.

In de planwijziging 2021 (GS 29 juni 2021 zaaknummer 64031) is uitgelegd hoe de kaart is opgebouwd. "Een natuurbeheertype is verdrogingsgevoelig wanneer de kwalificerende planten en dieren van dat beheertype afhankelijk zijn van en aangepast zijn aan ondiep grondwater en aan oppervlaktewater. De hydrologie en kwalificerende planten- en diersoorten van de beheertypen staan beschreven in de Index natuur en landschap. Deze is te raadplegen op: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/>

De volgende natuurbeheertypen en landschapsbeheertypen van de index Natuur en landschap die voorkomen in Zeeland zijn verdrogingsgevoelig op grond van de omgevingsverordening:

N01.02 - Duin- en kwelderlandschap
N01.03 - Rivier- en moeraslandschap
N04.02 - Zoete plas
N05.04 – Dynamisch moeras
N06.01 - Veenmosrietland en moerasheide
N06.05 - Zwakgebufferd ven
N08.03 - Vochtige duinvallei
N10.01 – Nat schraalland
N10.02 - Vochtig hooiland
N12.04 - Zilt- en overstromingsgrasland
N13.01 - Vochtig weidevogelgrasland
N14.01 - Rivier- en beekbegeleidend bos
N17.03 - Park-en stinzenbos
N17.04 - Eendenkooi
N17.06 - Vochtig- en hellinghakhout
L01.01- Poel

Het beheertype heeft betrekking op de aanwezige natuur, ongeacht of deze verdroogd is of niet. Voor het landschapsbeheertype L01.01 Poel zijn in de Index natuur en landschap geen kwalificerende planten- en diersoorten bepaald. Voor dit beheertype dient minimaal rekening te worden gehouden met de bij de Wet Natuurbescherming beschermde planten- en diersoorten van lijst 1 van de Habitatrichtlijn die kunnen voorkomen in poelen in Zeeland, te weten Boomkikker en Kamsalamander. De poelen waarin deze soorten daadwerkelijk voorkomen worden bepaald op grond van de monitoringregistraties van de laatste 6 jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze periode komt overeen met de gangbare monitoringcyclus in het natuurbeheer."

2.9.2 Beleidsregels SVN2016

2.9.2a Beleidsregels natuurbeheer SVN

Het Natuurbeheerplan Zeeland is het formele beleidskader voor de subsidieverlening natuurbeheer via het SNL. De algemene werkwijze is beschreven in hoofdstuk 3

(Subsidiestelsel) en hoofdstuk 5 (Subsidieverlening) van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016.

In de eerdere planwijzigingen zijn al de nodige beleidsregels met betrekking tot de subsidieverlening SVNL gewijzigd dan wel toegevoegd.

- Planwijziging natuurgebieden 2016 (GS 20 september 2016, nr 16013475): beleidsregels collectief particulier natuurbeheer, begrenzing vaargebieden, openstelling natuurgebieden, subsidiekaart SVNL
- Planwijziging natuurgebieden 2017 (GS 19 september 2017, nr 17019352): beleidsregels openstelling natuurgebieden, subsidie SVNL voor gebiedscategorieën;
- Planwijziging 2019 (GS 24 september 2019, nr 19424442): toetsing aan beheertypen,
- Planwijziging 2020 (GS van 22 september 2020, nr 20027714): beleidsregels toezichtsbijdrage SVNL, en
- Planwijziging 2021 aanvulling beleidsregels (GS van 12 oktober 2021, nr 64137): subsidievereisten toezichtsbijdrage en voortijdige vaststelling subsidie.

Ten behoeve van de subsidieverlening voor het natuurbeheer op grond van de SVNL2016 in 2023 wordt de volgende beleidsregel toegevoegd.

Subsidie natuurbeheer buitendijkse natuurgebieden

Bij evaluatie van de subsidieverlening natuurbeheer SVNL in Zeeland in 2022 is gebleken dat er sinds enkele jaren sprake is van een intensivering van het beheer – en in het bijzonder het toezicht – in buitendijkse natuurgebieden die vallen onder de categorie Bestaande natuur deltawater. Dit betreft de platen, slikken en ondiep water met het beheertype N01.01 Zee en wad in de getijdewateren (Oosterschelde, Westerschelde en Noordzee) en met het beheertype N04.04 Afgesloten zeearm in de afgesloten zeearmen (Grevelingen, Volkerak-Zoommeer, Veerse Meer). De beheerders ontvangen hiervoor tot dusver geen beheervergoeding omdat de gebieden door de Provincie zijn uitgesloten van de subsidiekaart SVNL aangezien er in het verleden onvoldoende beheeractiviteiten plaatsvonden.

Bij een pilot Toezicht in natuurgebieden in 2021 is gebleken dat het toezicht door de natuurbeheerders in de buitendijkse natuurgebieden noodzakelijk is om verstoring van de kwetsbare natuur te voorkomen en dat de toezichtsbijdrage SVNL hiervoor ingezet zou moeten worden. De gebieden voldoen aan de vereisten voor subsidiëring via de SVNL. Met ingang van het subsidiejaar 2023 zouden deze buitendijkse gebieden daarom kunnen worden toegevoegd aan de Subsidiekaart natuurbeheer SVNL, zodat subsidie voor beheer en beheerbijdragen mogelijk wordt. Dit biedt de grondslag aan GS voor het beschikbaar stellen van middelen in het jaarlijkse openstellingsbesluit SNL.

Of daarbij ook de voorzieningenbijdrage kan worden toegekend hangt af van de voorzieningen in het betreffende gebied. De voorzieningenbijdrage is alleen beschikbaar voor toegankelijke en/of beleefbare natuurgebieden waar voorzieningen moeten worden onderhouden om het gebied toegankelijk of beleefbaar te maken voor bezoekers. Uit de pilot is gebleken dat dergelijke voorzieningen in buitendijkse gebieden in beginsel ongewenst zijn in verband met verstoring (wettelijke bescherming). Dit betekent dat de voorzieningenbijdrage in beginsel niet van toepassing is in buitendijkse gebieden.

Dit is een aanvulling op de paragraaf 5.2 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016

2.9.2b Beleidsregels agrarisch natuurbeheer ANLb

Het Natuurbeheerplan Zeeland is ook het formele beleidskader voor de subsidieverlening agrarisch natuurbeheer via de SVNL. De algemene werkwijze is beschreven in hoofdstuk 3 (Subsidiestelsel) en hoofdstuk 5 (Subsidieverlening) van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016. In eerdere planwijzigingen zijn al enkele nadere beleidsregels met betrekking tot de subsidieverlening ANLb gewijzigd dan wel toegevoegd:

- Planwijziging natuurgebieden 2016 (GS 20 september 2016, nr 16013475): koppeltabel par. 4.5;
- Planwijziging 2018 (GS 25 september 2018, nr 18922719): beleidsregels categorie water, koppeltabel par. 4.3-4.5; en
- Planwijziging 2019 (GS 24 september 2019, nr 19424442): toetsing aan leefgebieden.

Ten behoeve van de subsidieverlening agrarisch natuurbeheer dienen de beleidsregels eveneens jaarlijks te worden aangepast aan ontwikkelingen in beleid en uitvoering. Zo ook in 2022. In 2023 zal het agrarisch natuurbeheer gecontinueerd worden onder het nieuwe Gemeenschappelijke landbouwbeleid. Daarbij zullen diverse stelselwijzigingen worden doorgevoerd met betrekking tot onder andere: leefgebieden (samenvoeging Droge en Natte dooradering), klimaatmaatregelen (invoering Categorie klimaat), beheeractiviteiten (wijziging koppeltabel) en landschapsbeheer.

Ten behoeve van de subsidieverlening ANLb in 2023 worden de volgende beleidsregels aangepast.

Doelenkader agrarische leefgebieden

Het doelenkader agrarische leefgebieden, behorende tot de paragraaf 4.3 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016, wordt vervangen door het in bijlage 4.3.1 vermelde doelenkader agrarische leefgebieden 2023.

Agrarische leefgebieden

De beleidsregels agrarische leefgebieden, behorende tot de paragraaf 4.4 Van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016, wordt vervangen door de in bijlage 4.3.2 vermelde beleidsregels Agrarische leefgebieden 2023.

Beoordelingscriteria gebiedsaanvragen

De beoordelingscriteria gebiedsaanvragen, behorende tot de paragraaf 4.5 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 worden vervangen door de in de bijlage 4.3.3 vermelde beoordelingscriteria gebiedsaanvragen 2023.

Hiermee worden deze paragrafen in het Natuurbeheerplan Zeeland integraal herzien.

2.9.3 Beleidsregels SKNL

Het Natuurbeheerplan Zeeland is ook het formele beleidskader voor de subsidieverlening functieverandering en investeringen op grond van de SKNL. De algemene werkwijze is beschreven in hoofdstuk 3 (Subsidiestelsel) en hoofdstuk 5 (Subsidieverlening) van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016. Ten behoeve van de subsidieverlening SKNL dienen de beleidsregels eveneens te worden aangepast aan ontwikkelingen in beleid en uitvoering. Zo ook in 2022

In eerdere planwijzigingen zijn al enkele nadere beleidsregels met betrekking tot de subsidieverlening SKNL vastgesteld:

- Planwijziging 2019 (GS 24 september 2019, nr. 19424442): nadere regels toetsing van subsidieaanvragen aan ambitiekaart en Subsidiekaart SKNL;
- Planwijziging 2021 aanvulling beleidsregels (GS 12 oktober 2021, nr. 64137): subsidie voorbereidingskosten, subsidie aanloopbeheer, hoogte subsidiabele investeringskosten en afwaardering bij subsidie functieverandering op grond van de SKNL.

In deze Planwijziging 2022 Natuurbeheerplan worden enkele nadere regels met betrekking tot de voorschotverlening bij subsidies investeringen SKNL vastgesteld.

Op grond van de regeling kan op aanvraag bij de subsidieverlening een voorschot van maximaal 80% van de totale investeringssubsidie worden verleend. Uitgangspunt bij de

beoordeling van een dergelijk verzoek -zowel bij de subsidieverlening als op een later moment- blijft, dat de aanvrager nut, noodzaak en hoogte van het voorschot moet kunnen aantonen met facturen of betalingsbewijzen, offertes of anderszins. GS beslist of het gevraagde voorschot voldoende is onderbouwd. Een voorschot wordt slechts verleend als de aanvraag naar het oordeel van GS voldoende is onderbouwd. Een voorschot lager dan € 500,- wordt afgewezen. Een voorschot dat hoger uitvalt dan 80% van de totale investeringssubsidie wordt voor het meerdere eveneens afgewezen. Er wordt jaarlijks slechts één voorschot verstrekt, tenzij in de beschikking tot subsidieverlening anders is bepaald. Bij meerjarige projecten kunnen er meerdere, jaarlijkse voorschotten worden verstrekt, tot in totaal maximaal 95% van de totale investeringssubsidie.

Bij de vaststelling van de subsidie (op basis van facturen en betaalbewijzen) wordt, als de vaststelling lager uitvalt dan het verleende voorschot, het teveel ontvangen voorschotbedrag teruggevorderd.

Dit is een aanvulling op paragraaf 5.4 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016.

2.9.4 Beleidsregels uitvoering provinciale bosvisie

In de provinciale Bosvisie (2020) zijn de uitgangspunten voor bosontwikkeling in Zeeland beschreven. De provincie Zeeland zet zich in voor uitbreiding van bos binnen en buiten het Natuurnetwerk Zeeland, zoals landelijk is overeengekomen in het kader van de Bossenstrategie. Bosontwikkeling kan een bijdrage leveren aan CO₂-reductie, biodiversiteit en aan natuurherstel.

Deze planwijziging schept het beleidskader voor bosontwikkeling volgens de Provinciale bosvisie binnen het Natuurnetwerk Zeeland.

Locatiekeuze bosontwikkeling binnen het Natuurnetwerk Zeeland

- Locaties waarbij in het Natuurbeheerplan Zeeland al ambitietypen bos in nieuwe of bestaande natuur staan vermeld, maar waar nog geen bos aanwezig is, zijn de primaire zoeklocaties;
- Locaties in bestaande natuur die op grond van de Bosvisie kansrijk zijn voor ontwikkeling van bos en waar onvoldoende mogelijkheden aanwezig zijn voor instandhouding of herstel van de huidige begrensde beheertypen zijn de secundaire zoeklocaties;
- De begrenzing van de bosontwikkeling en het bostype worden, in overleg tussen natuurbeheerder en provincie, voorbereid en door GS vastgelegd bij wijziging van het Natuurbeheerplan Zeeland.

Randvoorwaarden bosontwikkeling binnen het Natuurnetwerk Zeeland

- Per saldo moet de biodiversiteit van een bestaand natuurgebied door de bosontwikkeling toenemen door het realiseren van bos met hoge natuurkwaliteit;
- Kwaliteitsverbetering wordt gebaseerd op inventarisatie, evaluatiecyclus en/of kwaliteitstoets,
- De bosontwikkeling mag niet ten koste gaan van zeldzame natuurtypen of landschapselementen met een hoge floristische of faunistische betekenis ter plaatse en in de omgeving. Dit vraagt om een integrale ecologische afweging per gebied;
- Bosontwikkeling binnen het Natuurnetwerk Zeeland (bestaande en nieuwe natuur) betreft altijd een natuurbostype. Hiermee wordt bij ontwerp, inrichting en beheer rekening gehouden;
- Bosontwikkeling vindt plaats volgens een ecologisch ontwerp;
- Bosontwikkeling vindt bij voorkeur plaats door middel van spontane ontwikkeling vanuit bestaande boskernen, ruigten of struwelen.

Uitvoering bosontwikkeling binnen het Natuurnetwerk Zeeland

- De ecologische en landschappelijke onderbouwing en het ontwerp vinden plaats door de initiatiefnemer, in afstemming met de provincie;

- de ecologische- en landschappelijke onderbouwing en het ontwerp zijn gestoeld op de Zeeuwse Bosvisie en op het Natuurbeheerplan Zeeland;
- Kwaliteitsverbeteringen in bestaande natuur en Investerings in nieuwe natuur komen in aanmerking voor subsidie via het SNL.

Dit is een aanvulling op paragraaf 4.2.2 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016.

De beleidsregels hebben algemene werking en zijn om te beginnen van toepassing op de initiatieven voor bosontwikkeling in deze planwijziging. Zie ook paragraaf 2.6 en kaartbijlagen 6.7 t/m 6.11.

2.10 Technische kaartcorrecties

De kaarten van het Natuurbeheerplan moeten jaarlijks worden geactualiseerd op wijzigingen in de basisregistraties zoals topografische kaarten en kadastrale kaarten. Het betreft hoofdzakelijk detail-aanpassingen (snippers kleiner dan 100m²) die hier niet afzonderlijk op kaart van de planwijziging worden weergegeven maar die wel zijn verwerkt in de kaarten op de Atlas van Zeeland: https://kaarten.zeeland.nl/map/natuur_landschap Tot de technische kaartcorrecties hoort ook het op standaardbreedte brengen van lijnvormige landschapselementen.

3. Kaartbijlagen

1 Wijzigingen bestaande natuur

1.1 Wijzigingen bestaande natuur binnendijken

1.1a Overzichtskaart wijziging binnendijken

1.1b Havendijk Vlissingen

1.2 Begrenzen bestaande natuur

1.2a enkele percelen aan de Vluchtheuvel

1.2b een perceel in de Korenbijter

1.2c een perceel in de Fiernispolder

1.2d een perceel aan de Grote Dulper

1.2e een perceel aan de Laone

1.2f enkele percelen in Yerseke Moer noord

1.2g een perceel bij Randduin

1.2h enkele percelen aan de Boschkreek

1.2i een perceel in de Clingepolder

1.2j een perceel in Braakman zuid

1.2k een perceel in de Strijdersgatpolder

1.2l een perceel bij Hoedekenskerke

1.3 Schrappen bestaande natuur

1.3a twee percelen bij Biesterveld

2 Wijzigingen nieuwe natuur

2.1 Begrenzen nieuwe natuur

2.1a enkele percelen aan de Ooster Schenge

2.1b enkele percelen bij Ellewoutsdijk

2.1c enkele percelen in de Autrichepolder

2.1d een perceel aan de Boschkreek

2.2 Schrappen nieuwe natuur

2.2a enkele percelen aan de Vluchtheuvel. Zie bijlage 1.2a

2.2b een perceel in de Korenbijter. Zie bijlage 1.2b

2.2c een perceel in de Fiernispolder zie bijlage 1.2c

2.2d een perceel aan de Grote Dulper. Zie bijlage 1.2d

2.2e een perceel aan de Laone. Zie bijlage 1.2e

2.2f enkele percelen in Yerseke Moer noord. Zie bijlage 1.2f

2.2g enkele percelen aan de Boschkreek Zie bijlage 1.2h

2.2h een perceel in de Clingepolder. Zie bijlage 1.2i

2.2i een perceel in Braakman zuid. Zie bijlage 1.2j

2.2j een perceel in de Strijdersgatpolder. Zie bijlage 1.2k

3 Wijzigingen agrarisch gebied van ecologische betekenis

3.1 Begrenzen agrarisch gebied van ecologische betekenis p.m.

3.2 Schrappen agrarisch gebied van ecologische betekenis

3.2a een perceel bij Hoedekenskerke. Zie bijlage 1.2l

3.2b enkele percelen bij Ellewoutsdijk. Zie bijlage 2.1b

4 Wijzigingen overige gebiedscategorieën

4.1 Gebiedsgericht project: pm

4.2 Natuurcompensatie: pm

4.3 Bestaande natuur deltawater pm

5 Wijzigingen beheertypen

- 5.1 diverse percelen van Natuurmonumenten
- 5.2 enkele percelen op het Braakmaneiland
- 5.3 enkele percelen op Groot Eiland
- 5.4 diverse percelen van Zeeuws Landschap
- 5.5 enkele percelen in de Oosterenban bij Renesse
- 5.6 enkele percelen aan de Dries Arendskreek
- 5.7 enkele percelen in het Watergat.

6 Wijzigingen ambitietypen

nieuwe natuur

- 6.1 enkele percelen in de Oosterschenge
- 6.2 een perceel op landgoed Moermond

bestaande natuur

- 6.3 een perceel in de Poel
- 6.4 enkele percelen aan de Zwaakse weel
- 6.5 enkele percelen in Braakman noord
- 6.6 enkele percelen in Smitsschorre bij Axel
- 6.7 een perceel Keizertje aan de Linie bij Waterlandkerkje
- 6.8 een perceel Steenwerk aan het Grote gat van Sint Kruis
- 6.9 enkele percelen bij het Pontebos bij Waterlandkerkje
- 6.10 enkele percelen in het Gat van Pinte bij Spui
- 6.11 enkele percelen in het Biggekerkse bos bij Valkenisse
- 6.12 enkele percelen op landgoed Moermond

7 Wijzigingen verdrogingsgevoelige beheertypen

- 7.1 Wijziging kaart verdrogingsgevoelige beheertypen

8 Wijzigingen agrarische leefgebieden

8.1 Open akker

- 8.1a Uitbreiding Open akker perceel Broeder- en Zusterpolder

8.2 Open grasland: pm

8.3 Droge dooradering en natte dooradering

- 8.3a Samengevoegd leefgebied Dooradering
- 8.3b Wijziging Nieuwe dijk op St Philipsland

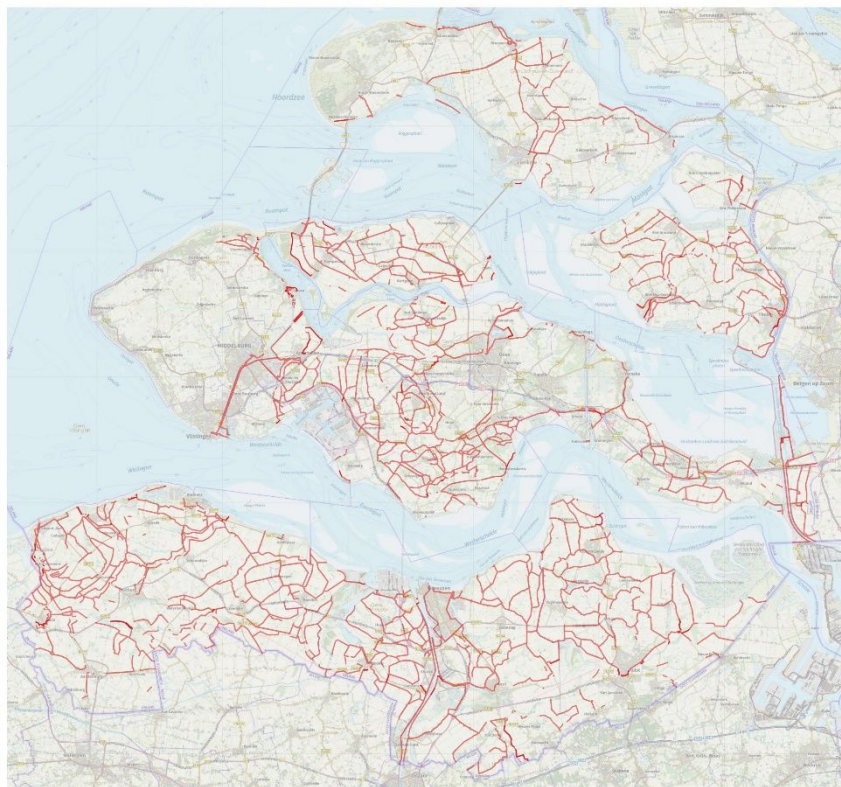
8.4 Categorie water p.m.

8.5 Categorie klimaat

- 8.5a Begrenzing categorie klimaat

1.1a Overzichtskaart wijziging binnendijken

Natuurbeheerplan Zeeland - planwijziging 2022

wijziging binnendijken
— gewijzigd

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

1.1b Wijziging bestaande natuur (BN) havendijk Vlissingen

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

havendijk Vlissingen
■ wijziging bestaande natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

1.2a Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen nieuwe natuur (NN) bij de Vluchtheuvel

Natuurbeheerplan Zeeland - planwijziging 2022

1.2b Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertypen (BHT) en ambitietypen (AMB) en schrappen nieuwe natuur (NN) Korenbijter

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

1.2c Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen nieuwe natuur (NN) in de Fiernispolder

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Fiernispolder

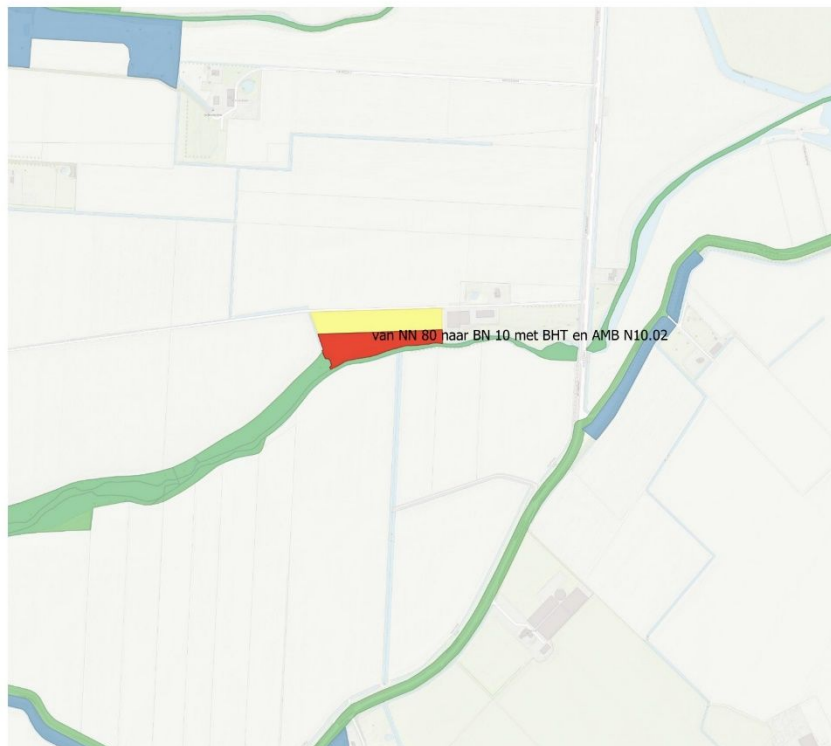
■ begrenzen bestaande natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

1.2d Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen nieuwe natuur aan de Grote dulper

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Grote Dulper

■ begrenzen bestaande natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

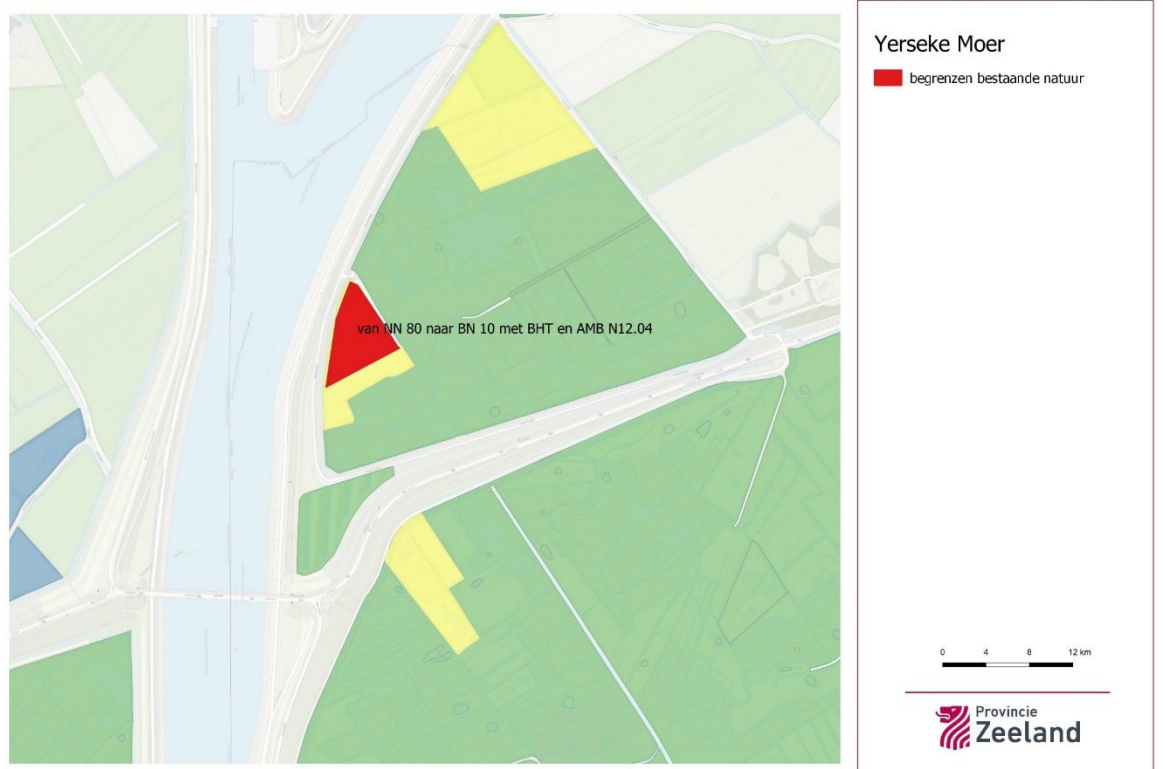
1.2e Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertypen (BHT) en ambitietypen (AMB) en schrappen nieuwe natuur aan de Laone

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

1.2f Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen nieuwe natuur (NN) in Yerseke Moer noord

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

1.2g Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) bij Randduin

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Randduin

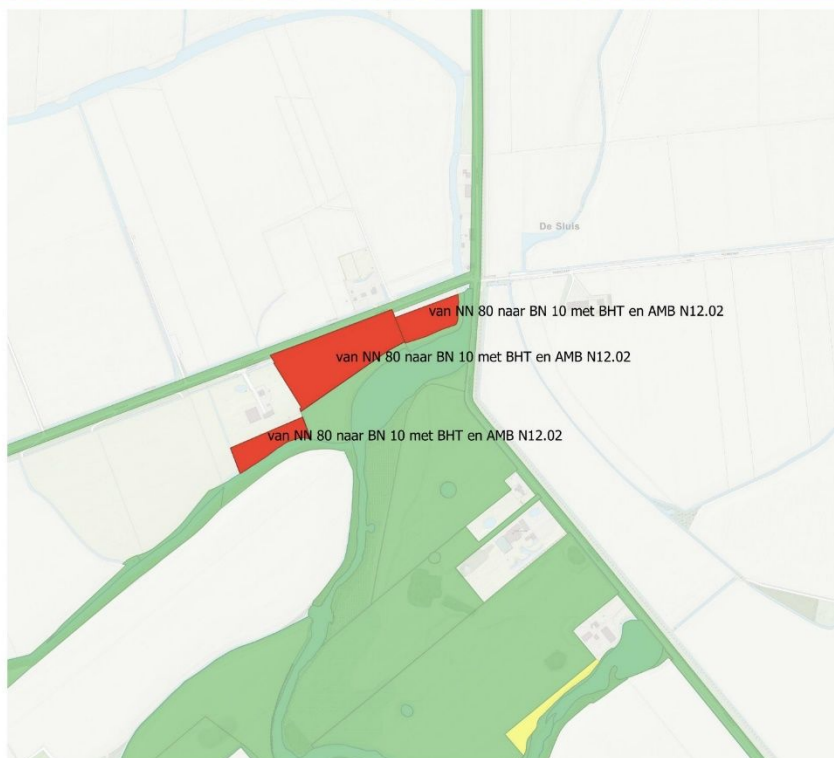
■ begrenzen bestaande natuur

0 4 8 12 km

1.2h Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen nieuwe natuur (NN) aan de Boschkreek

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Boschkreek

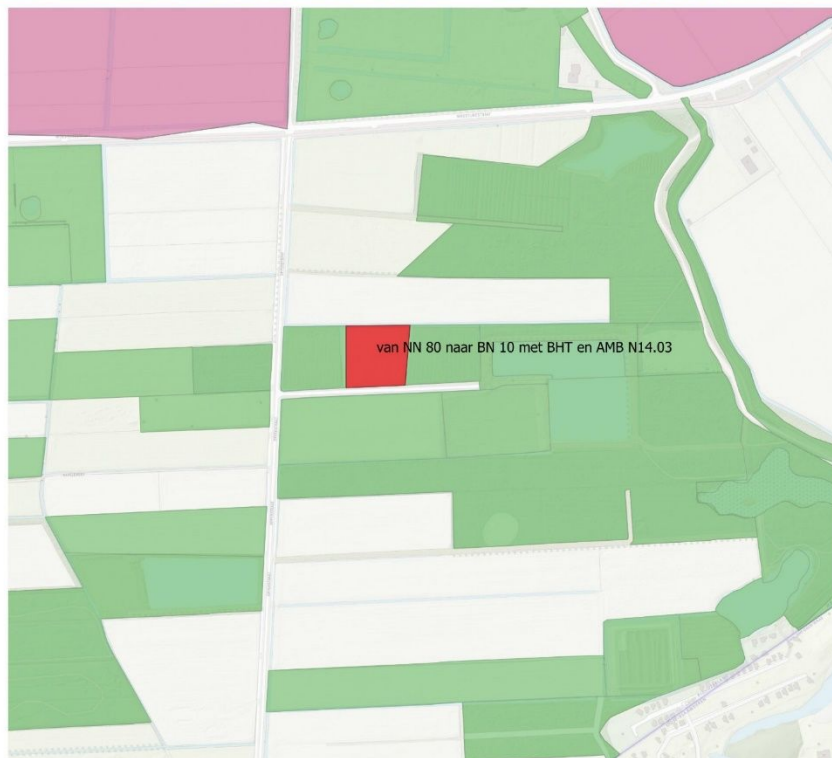
■ begrenzen bestaande natuur

0 4 8 12 km

1.2i Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen nieuwe natuur (NN) in de Clingepolder

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Clingepolder

■ begrenzen bestaande natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

1.2j Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen nieuwe natuur (NN) in Braakman zuid

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Braakman zuid

■ begrenzing bestaande natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

1.2k Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen nieuwe natuur (NN) in de Strijdersgatpolder

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

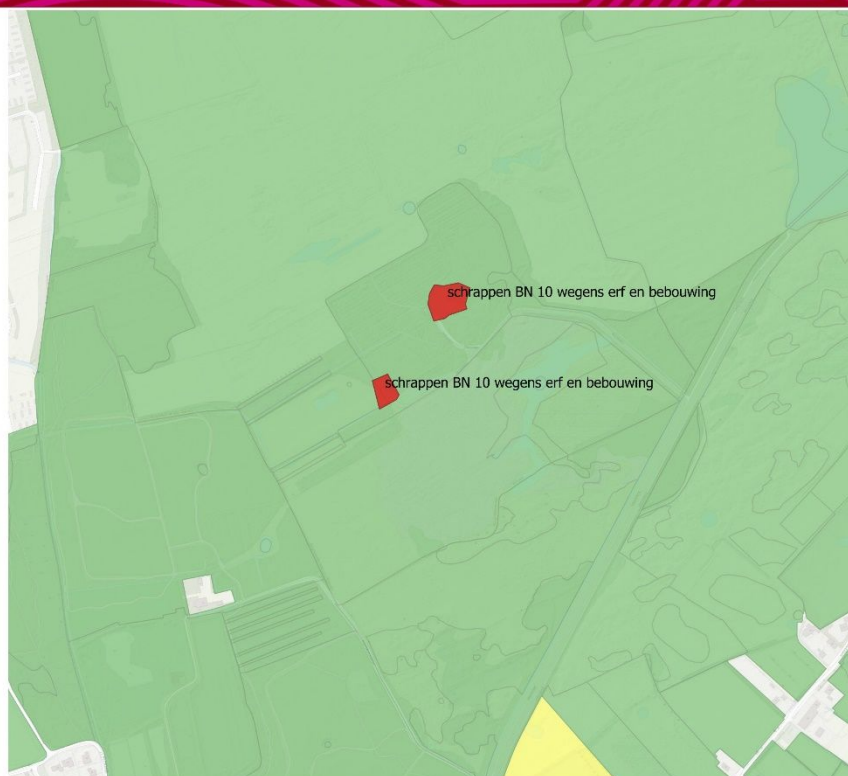
1.2l Begrenzen bestaande natuur (BN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) en schrappen agrarisch gebied van ecologische betekenis (AN) bij Hoedekenskerke

Natuurbeheerplan Zeeland - planwijziging 2022

1.3a Schrappen bestaande natuur (BN) bij Biesterveld

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Biesterveld

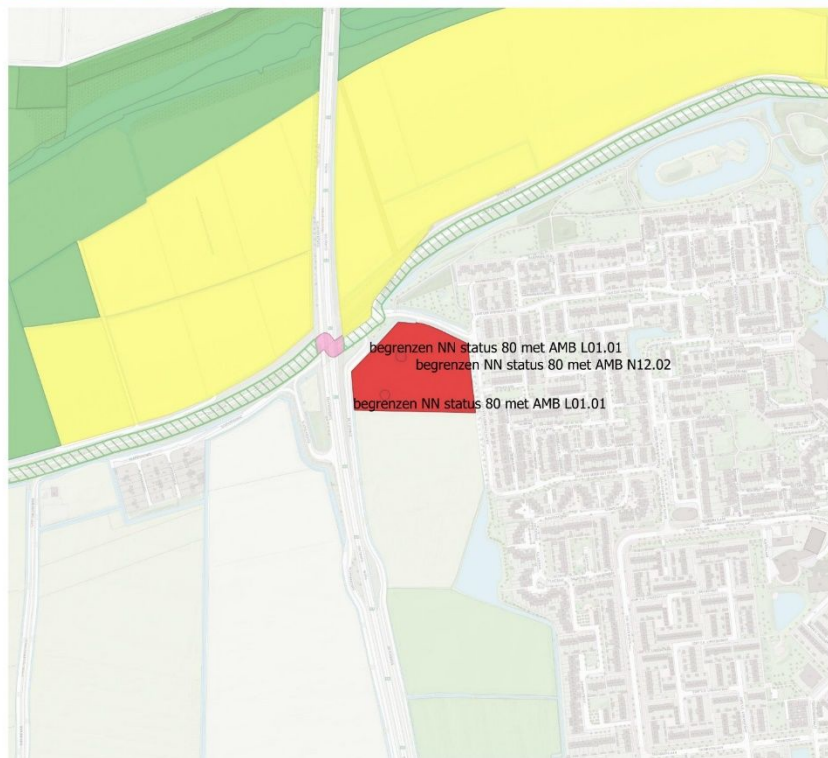
 schrappen bestaande natuur

0 4 8 12 km

 Provincie
Zeeland

2.1a Begrenzen nieuwe natuur (NN) met ambitietypen (AMB) bij Oosterschenge

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Oosterschenge

■ begrenzen nieuwe natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

2.1b Begrenzen nieuwe natuur (NN) met ambitietypen (AMB) en schrappen agrarisch gebied van ecologische betekenis bij Ellewoutsdijk

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Ellewoutsdijk

■ begrenzen nieuwe natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

2.1c Begrenzen nieuwe natuur (NN) met ambitietype (AMB) in de Autrichepolder

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Autrichepolder

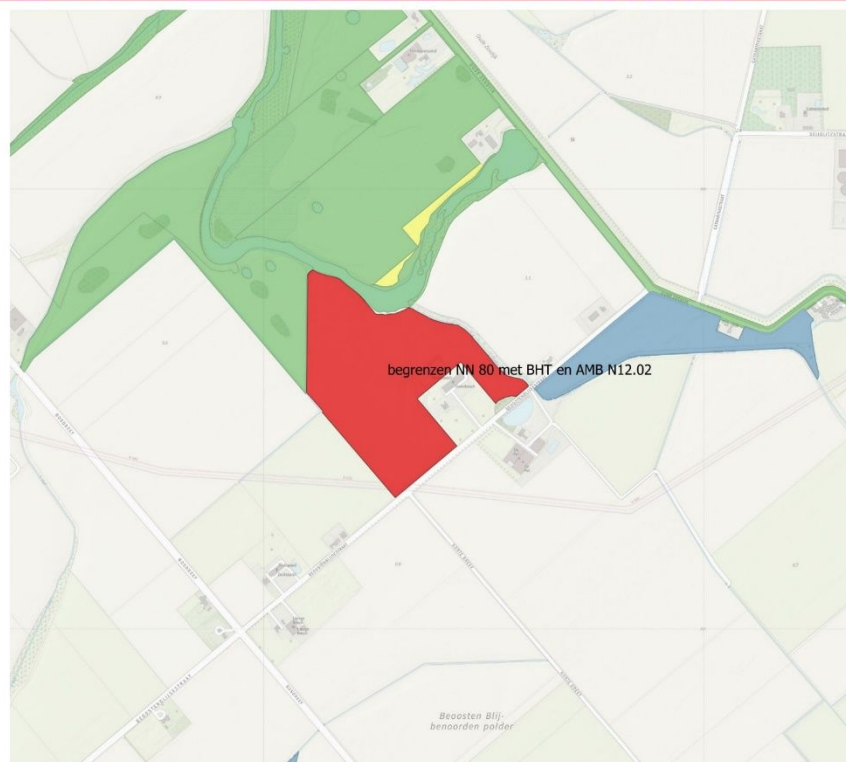
■ begrenzen nieuwe natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

2.1d Begrenzen nieuwe natuur (NN) met ambitietype (AMB) aan de Boschkreek

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Boschkreek

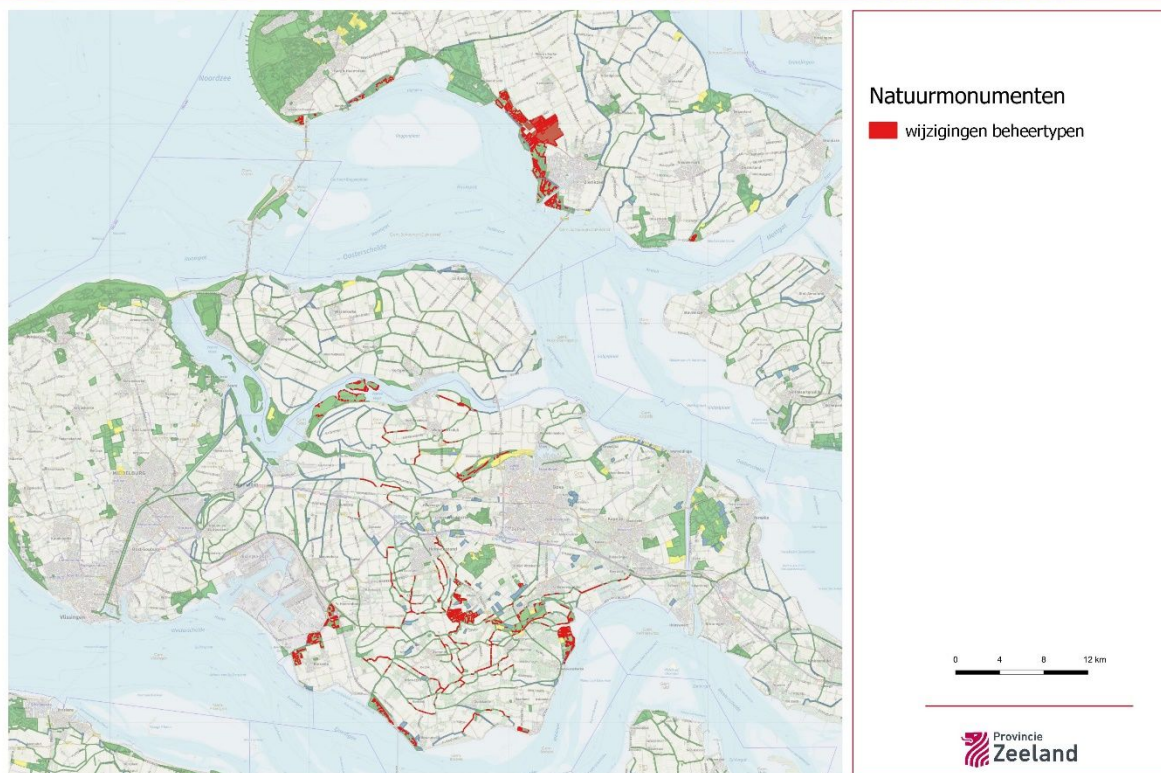
■ begrenzen nieuwe natuur

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

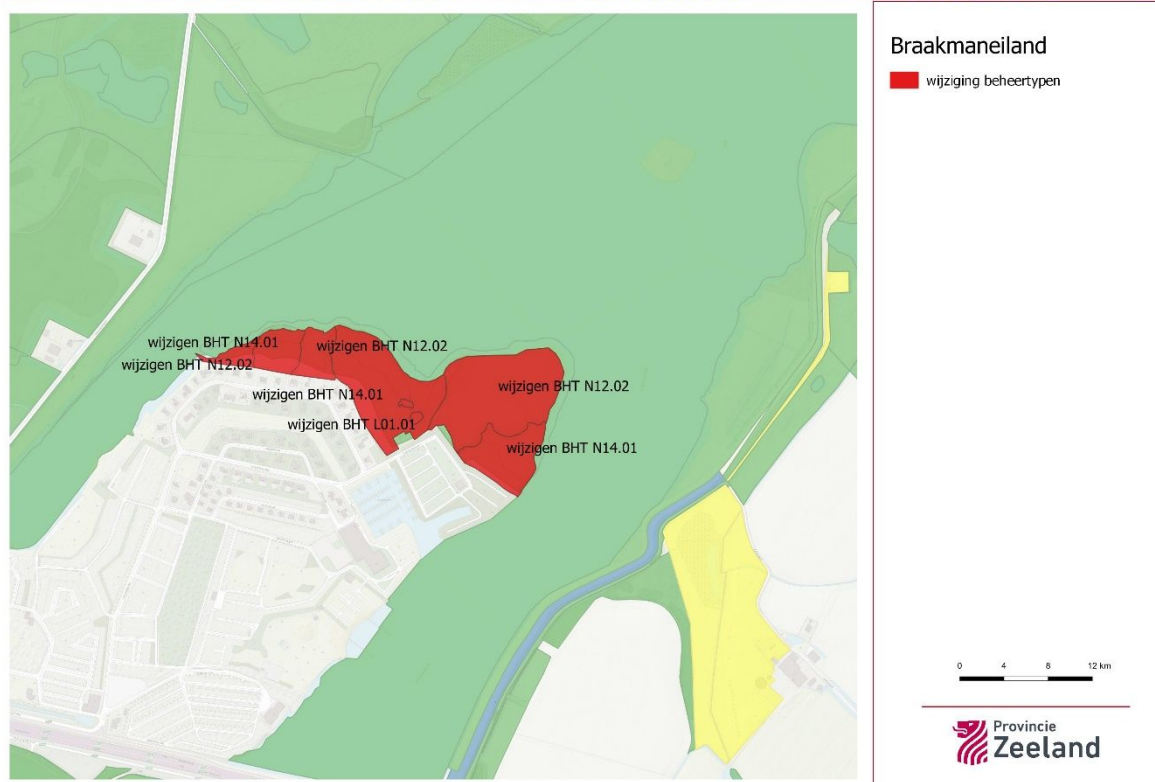
5.1 wijziging beheertypen Natuurmonumenten

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

5.2 wijziging beheertypen (BHT) Braakmaneland

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

5.3 wijziging beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) bij Groot Eiland

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Groot eiland

wijziging beheertypen

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

5.4 wijziging beheertypen Zeeuws Landschap

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Zeeuws Landschap

beheertype wijzigingen

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

5.5 wijziging beheertypen (BHT) en ambitietypen (AMB) Oosterenban bij Renesse

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Oosterenban Renesse

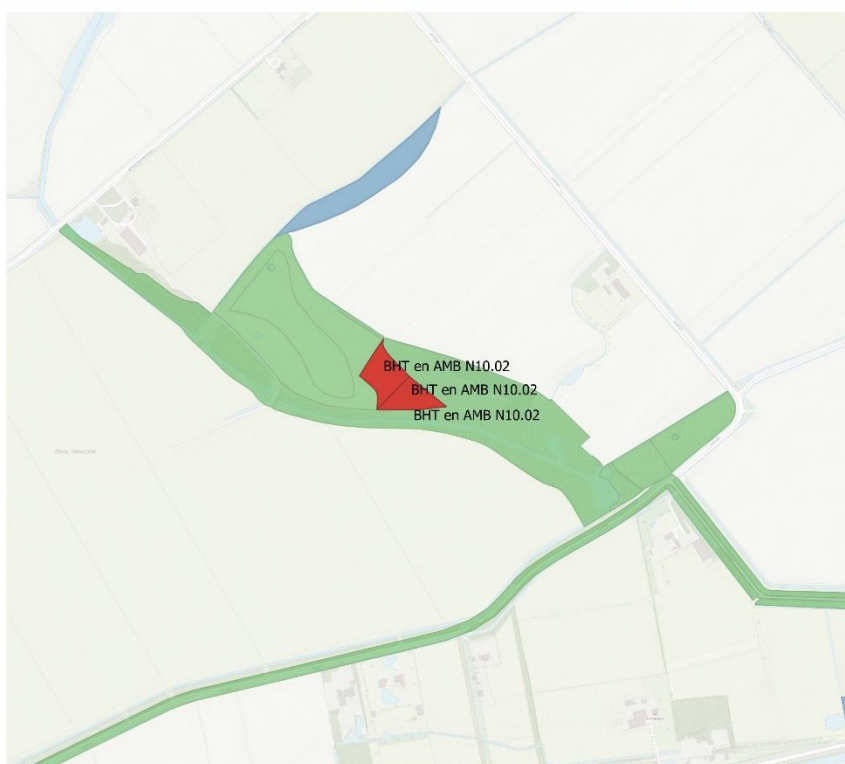
wijziging beheertypen

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

5.6 wijziging beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) Dries Arendskreek

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Dries Arendskreek

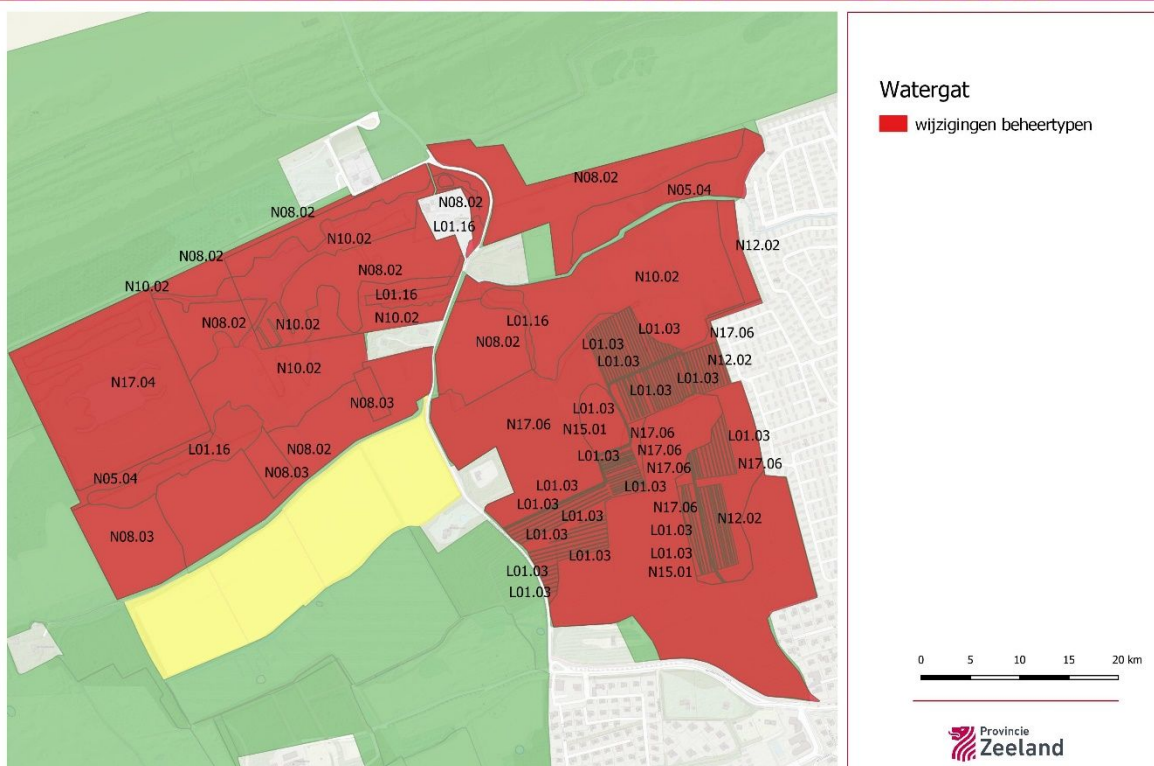
wijziging beheertypen

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

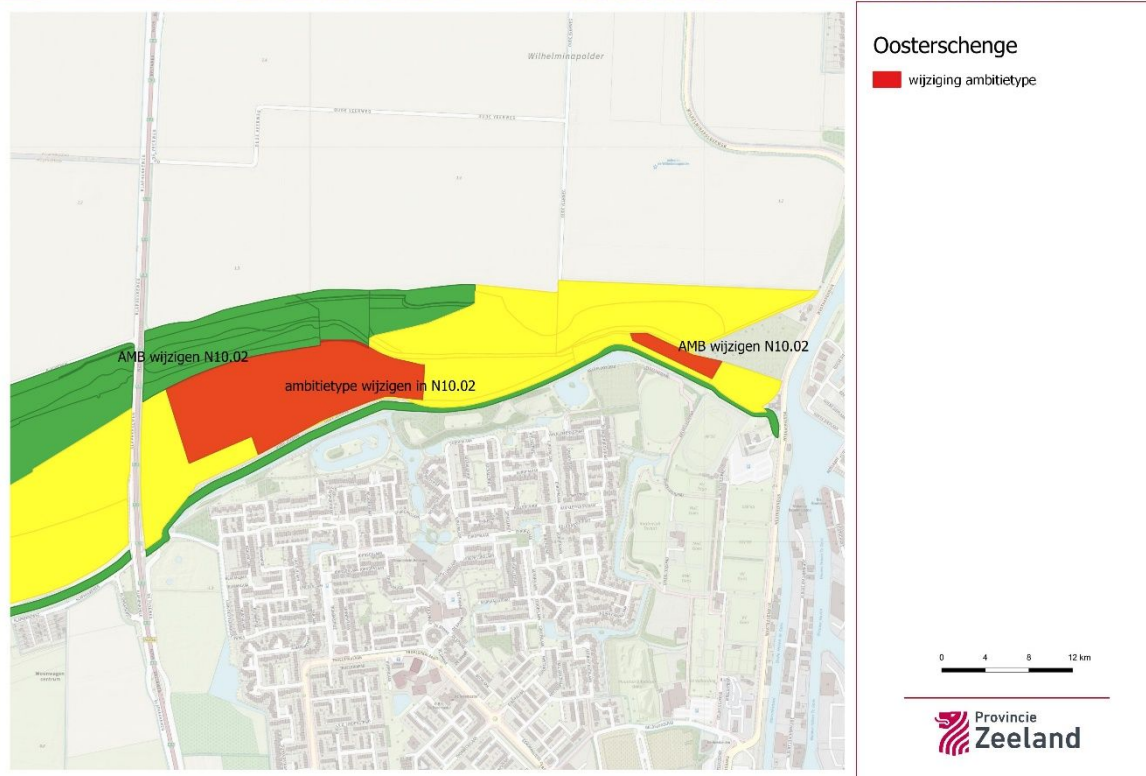
5.7 wijziging beheertypen Watergat

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

6.1 wijziging ambitietype (AMB) Oosterschenge

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

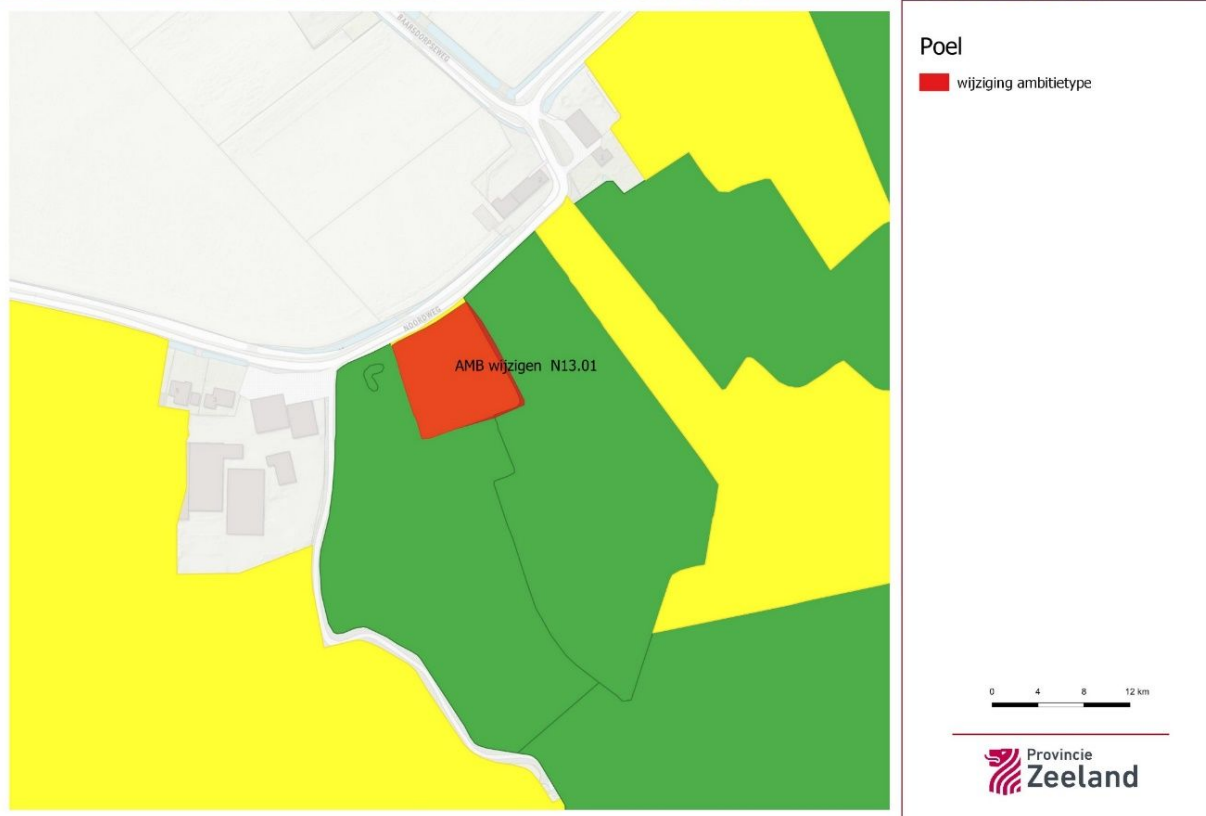
6.2 wijziging ambitietypen (AMB) bij Moermond

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

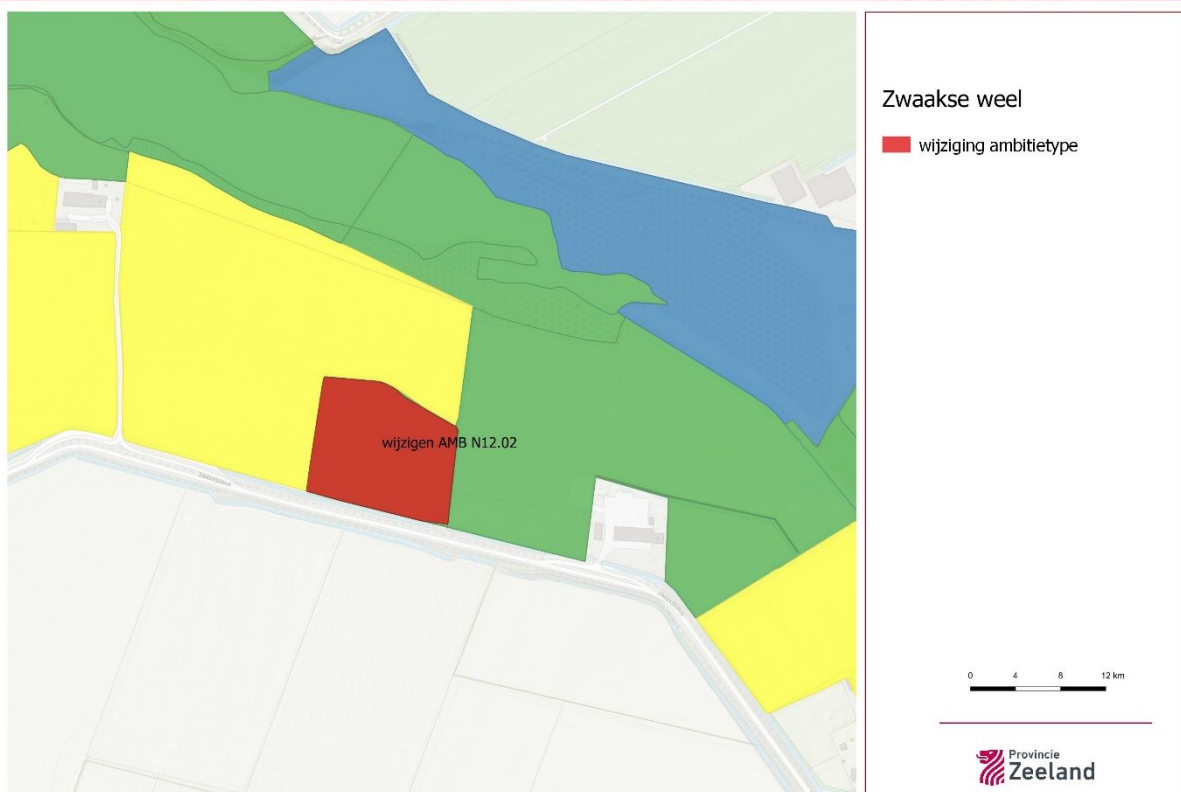
6.3 wijziging ambitietype (AMB) in de Poel

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

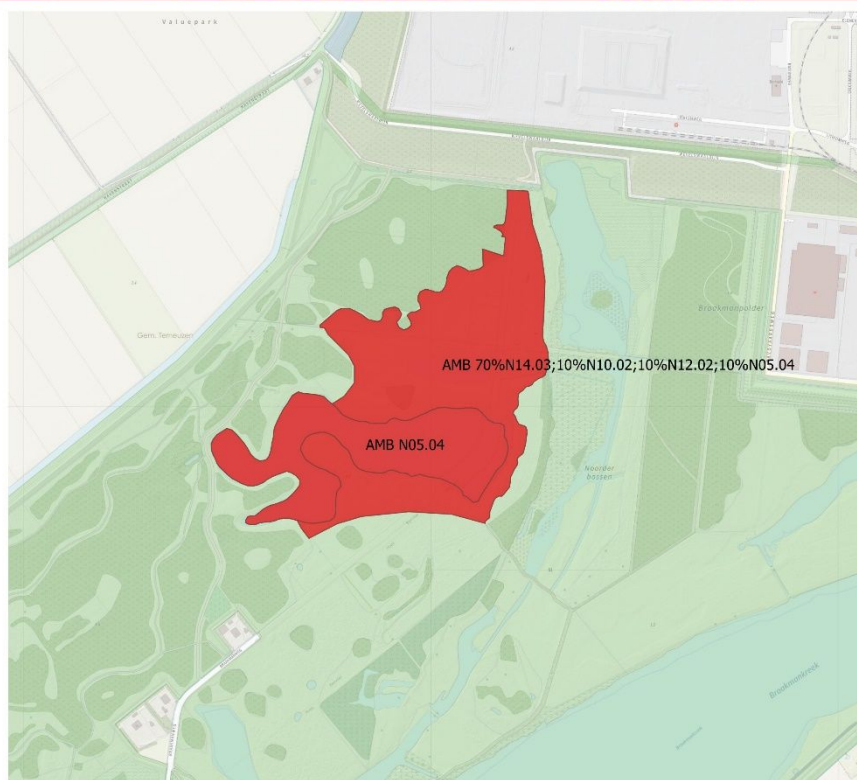
6.4 wijziging ambitietype (AMB) aan de Zwaakse weel

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

6.5 wijziging ambitietypen (AMB) Braakman noord

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Braakman noord

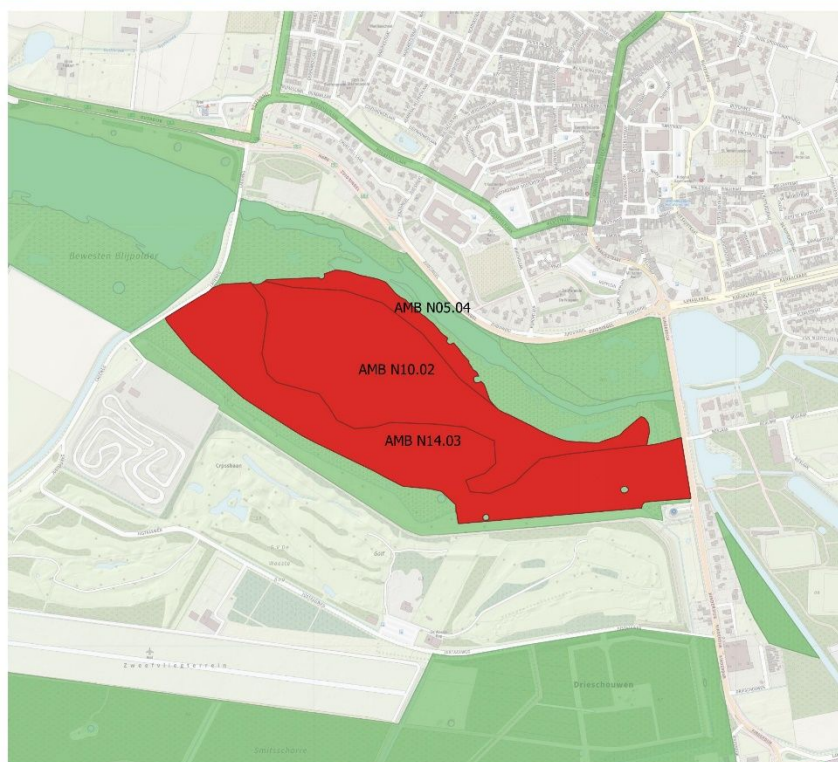
■ wijziging ambitietype

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

6.6 wijziging ambitietypen (AMB) Smitsschorre

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

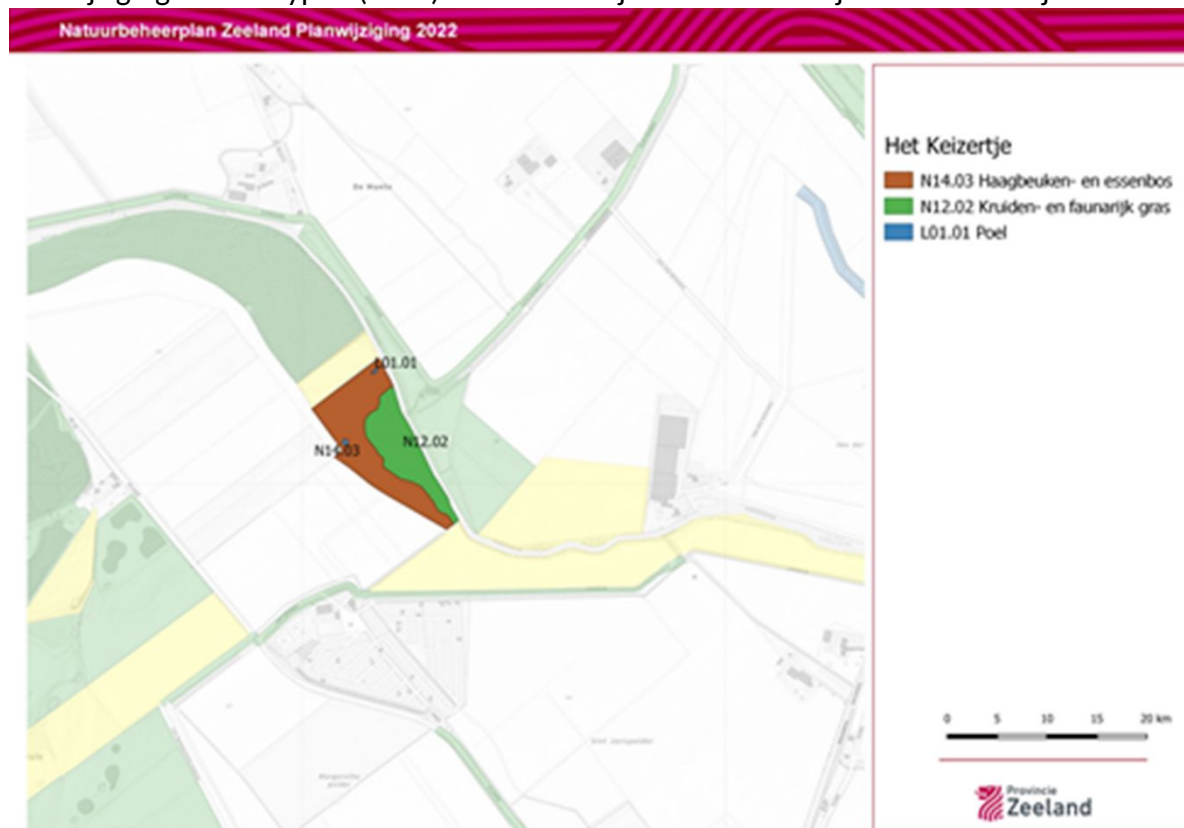
Smitsschorre

■ wijziging ambitietypen

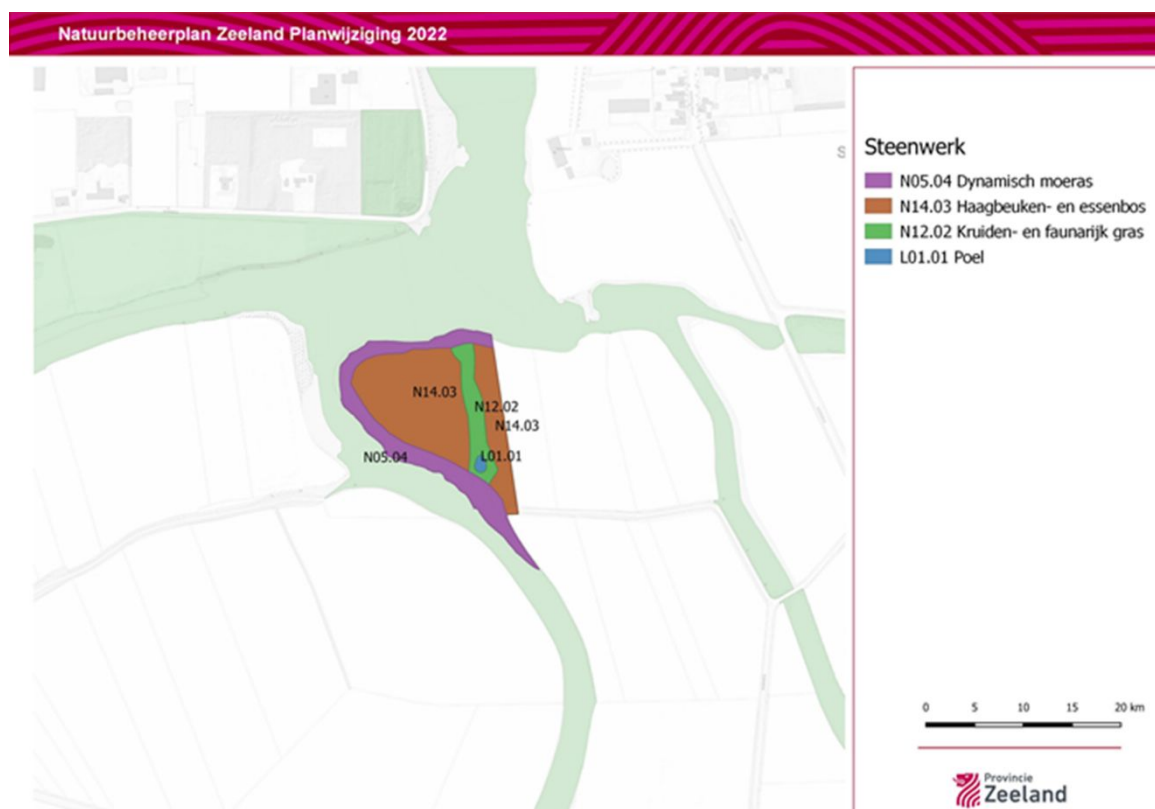
0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

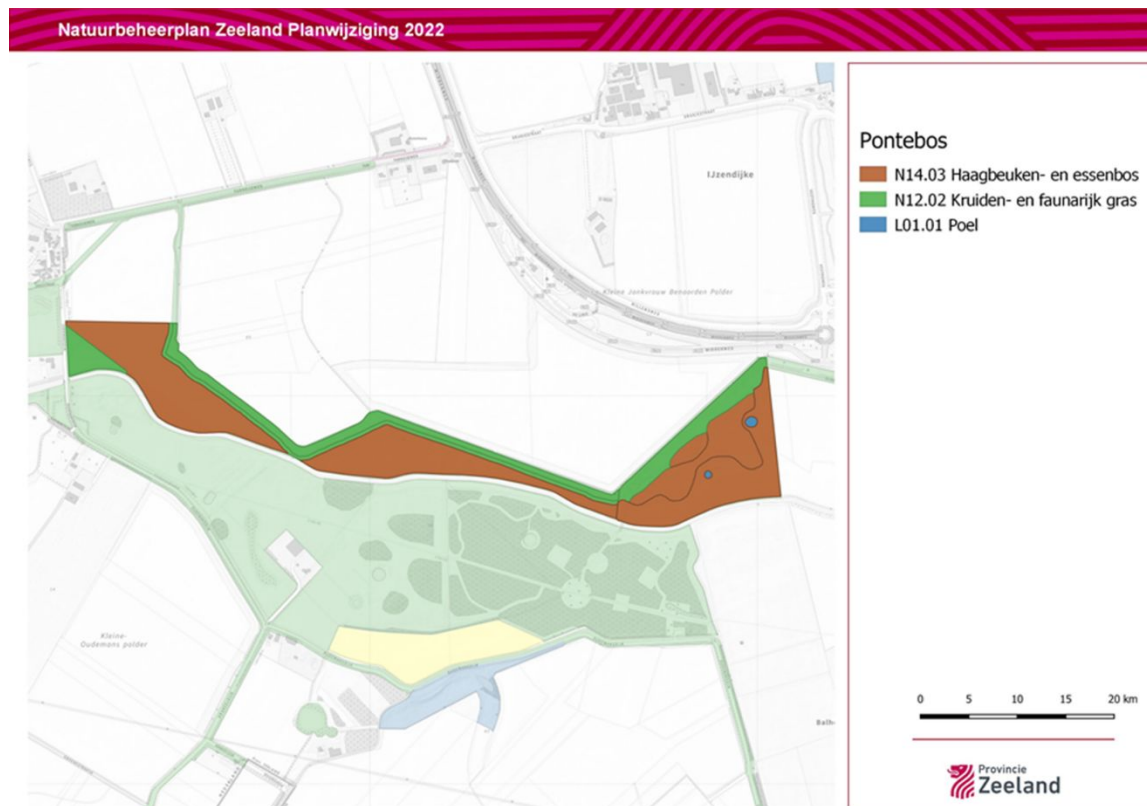
6.7 wijziging ambitietypen (AMB) in het Keizertje aan de Linie bij Waterlandkerkje

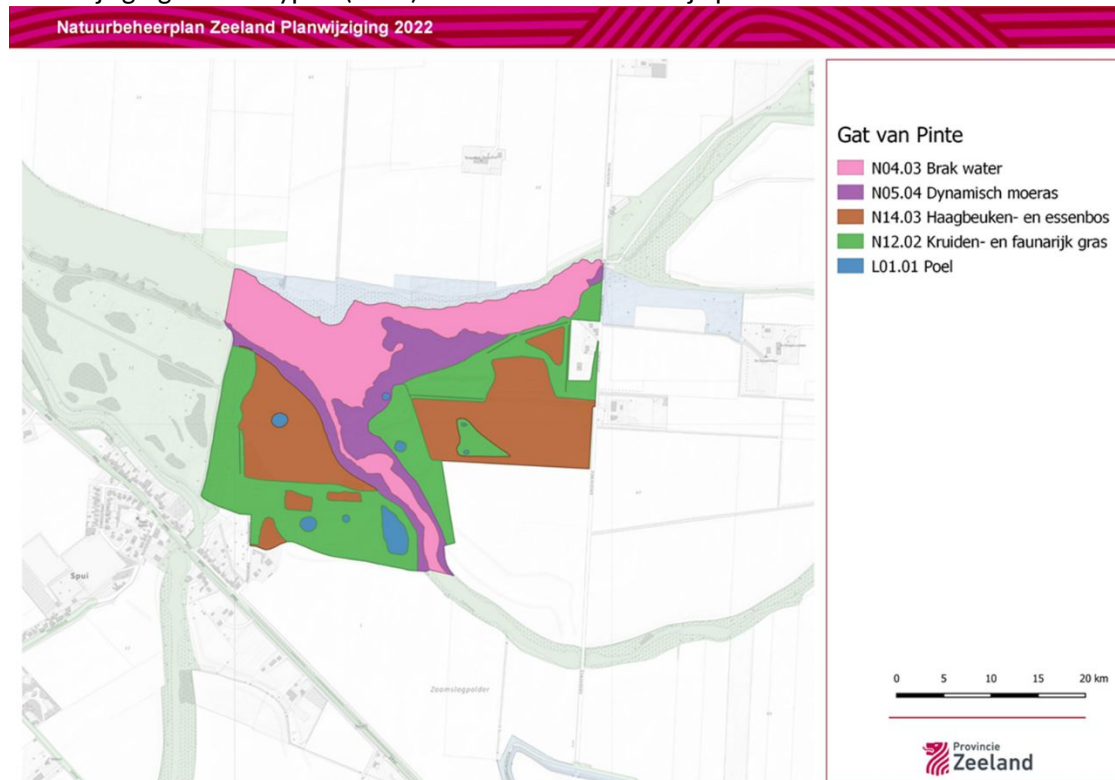
6.8 wijziging ambitietypen (AMB) in het Steenwerk aan het Grote Gat bij Sint Kruis

6.9 wijziging ambitietypen (AMB) in het Pontebos bij Waterlandkerkje

6.10 wijziging ambitietypen (AMB) in het Gat van Pinte bij Spui

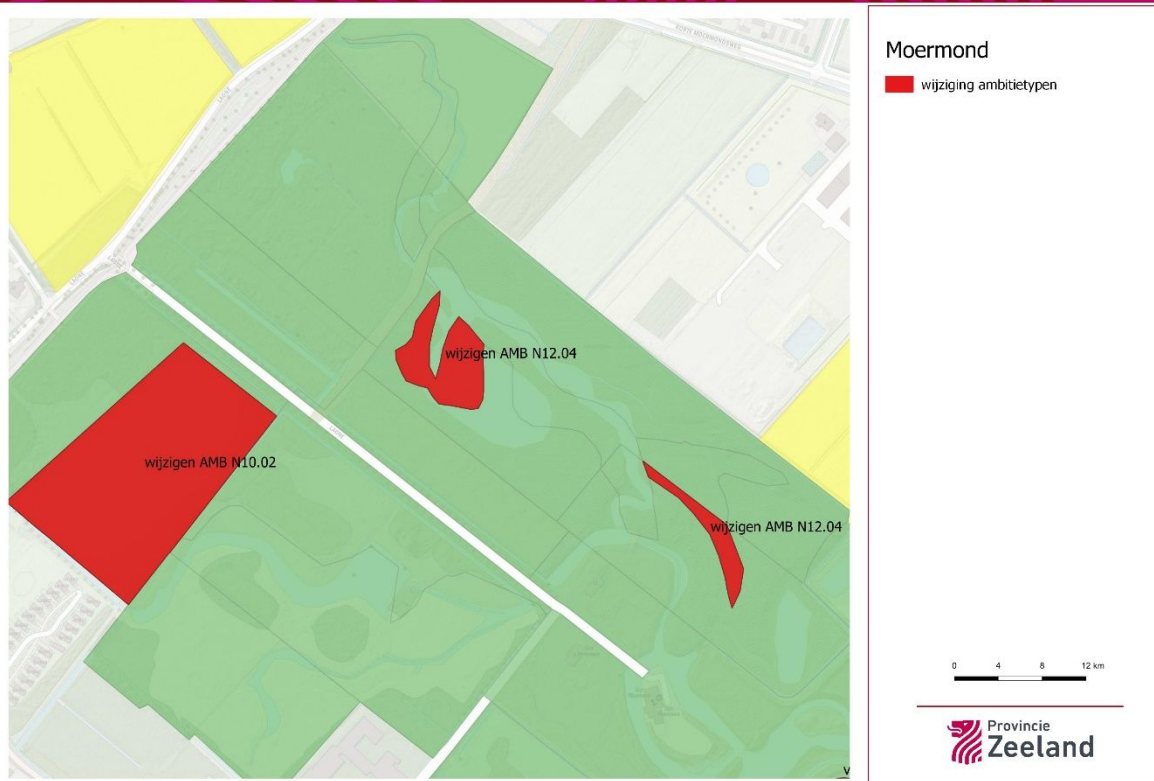
6.11 wijziging ambitietypen (AMB) Biggekerkse bos bij Valkenisse

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

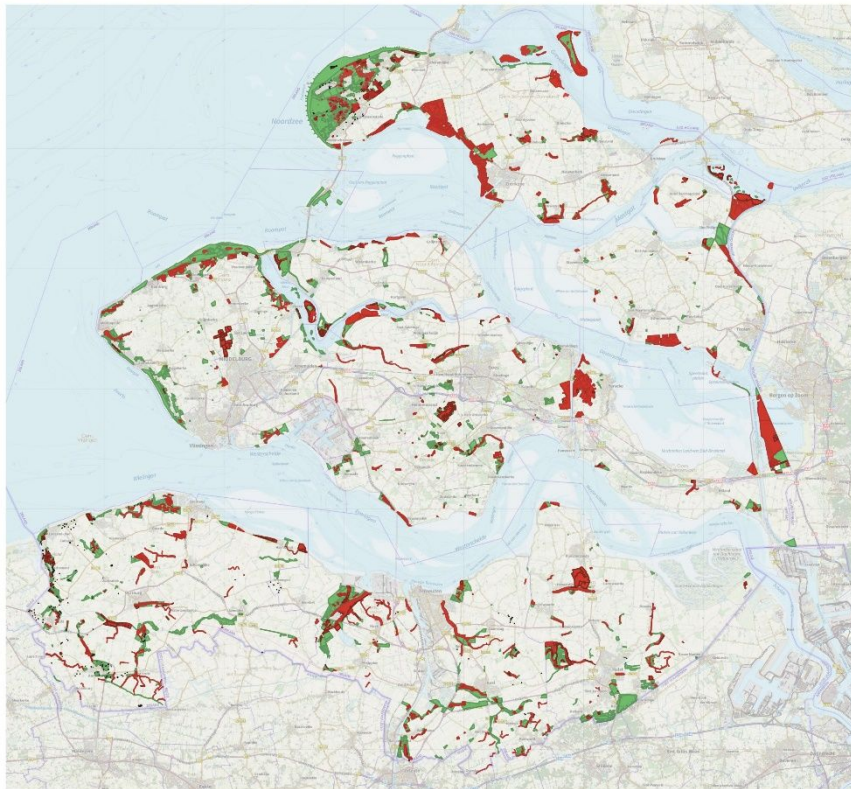
6.12 wijziging ambitietypen (AMB) bij Moermond

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

7.1 wijziging verdrogingsgevoelige beheertypen

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

verdrogingsgevoelig beheertype
Natuurnetwerk overig

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

8.1a begrenzen Open akker in de Broeder- en zusterpolder

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Broeder- en zusterpolder

leefgebied open akker

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

8.3a samenvoeging leefgebieden droge en natte dooradering

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Leefgebied Dooradering

dooradering

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

8.3b begrenzen agrarisch beheergebied (AN) met beheertype (BHT) en ambitietype (AMB) binnendijk Nieuwe dijk

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

Nieuwe dijk

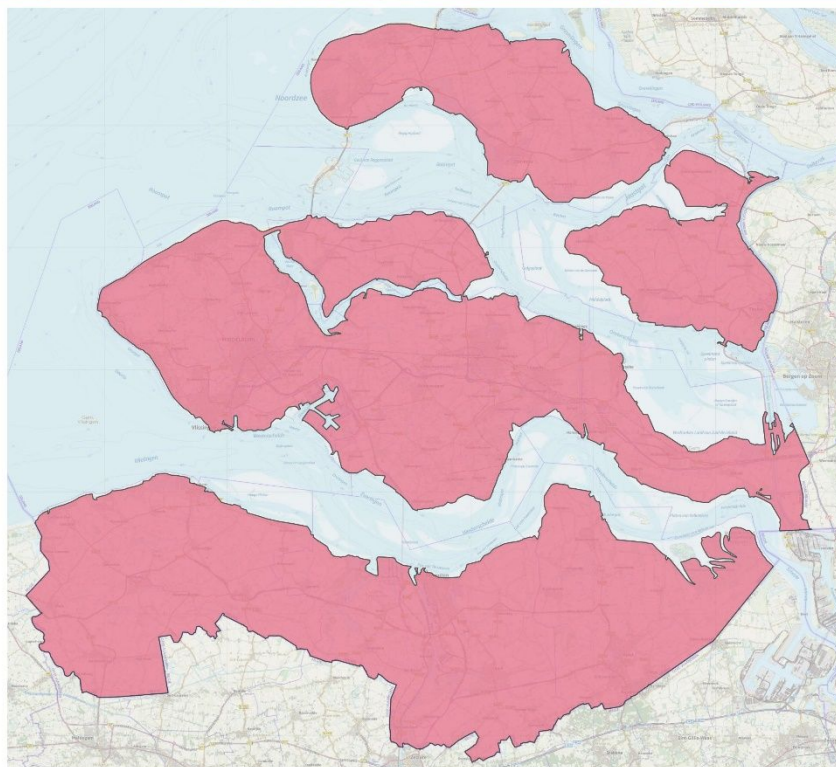
■ begrenzen agrarisch beheergebied

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

8.5a begrenzen Categorie klimaat

Natuurbeheerplan Zeeland Planwijziging 2022

0 4 8 12 km

Provincie
Zeeland

4 Overige bijlagen

4.1 Verklaring Natuurbeheertypen en Landschapsbeheertypen

Natuurbeheertypen

- N01.01 Zee en wad
- N01.02 Duin- en kwelderlandschap
- N01.03 Rivier- en moeraslandschap
- N04.02 Zoete plas
- N04.03 Brak water
- N04.04 Afgesloten zeearm
- N05.04 Dynamisch moeras
- N06.01 Veenmosrietland en moerasheide
- N06.05 Zwak gebufferd ven
- N08.01 Strand en embryonaal duin
- N08.02 Open duin
- N08.03 Vochtige duinvallei
- N08.04 Duinheide
- N09.01 Schor of kwelder
- N10.02 Vochtig hooiland
- N11.01 Droog schraalland
- N12.01 Bloemdijk
- N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
- N12.03 Glanshaverhooiland
- N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland
- N12.05 Kruiden- en faunarijke akker
- N12.06 Ruigteveld
- N13.01 Vochtig weidevogelgrasland
- N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos
- N14.03 Haagbeuken- en essenbos
- N15.01 Duinbos
- N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
- N16.03 Droog bos met productie (hout op stam) nieuw
- N16.04 Vochtig bos met productie (hout op stam) nieuw
- N17.02 Droog hakhout
- N17.03 Park- en stinsbos
- N17.04 Eendenkooi
- N17.06 Vochtig en hellinghakhout

Landschapsbeheertypen

- L01.01 Poel en klein historisch water
- L01.02 Houtwal en houtsingel
- L01.03 Elzensingel
- L01.05 Knip- of scheerheg
- L01.06 Stuwelhaag
- L01.07 Laan
- L01.08 Knotboom
- L01.09 Hoogstamboomgaard

Voor nadere beschrijving zie Portaal Natuur en Landschap:

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/>

4.2 Afkortingen

AMB - ambitietype

AN 51, 52, 53 – agrarische natuurbeheergebied met subcategorieën

ANLb – Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer

Atlas van Zeeland – provinciale web-service beleidskaarten

BGT – Basisregistratie Grootchalige Topografie

BHT - beheertype

BIJ12 – landelijke dienst van de 12 provincies

BN 10, 11, 12, 13, 15, 91, 92, 93 – Bestaande Natuur met subcategorieën

IMNA – Informatiemodel Natuur

NBP - Natuurbeheerplan

NDFF – Nationale database flora en fauna

NN 80 - nieuwe natuur met code

NNN - Nationaal Natuur Netwerk

NNZ – Natuur Netwerk Zeeland

OVZ – Omgevingsverordening Zeeland

SKNL – Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap

SNL – Subsidiestelsel Natuur en Landschap

SVNL – Subsidieverordening Natuur en Landschap

VRN – Voortgangsrapportage Natuur

4.3 Beleidsregels ANLb

4.3.1 Doelenkader agrarische beheergebieden (Natuurbeheerplan paragraaf 4.3 gewijzigd)

4.3 Doelenkader agrarische beheergebieden 2023

Het agrarisch natuur- en landschapsbeheer van Poldernatuur Zeeland is gericht op het behoud van flora, fauna, ecologie en landschap op het platteland. Inventarisaties van flora en fauna laten zien dat de natuurwaarden in het landelijk gebied steeds meer worden teruggedrongen naar randen en kerngebieden en dat elke streek en elk eiland zijn eigen kwaliteiten heeft. Door het agrarisch natuurbeheer meer op de kansrijke gebieden te richten, wordt getracht de biodiversiteit in stand te houden en met name ook de internationale soorten, waarvoor Zeeland belangrijk is, te helpen overleven.

Naar aanleiding van de EU rapportage Habitat- en Vogelrichtlijn van het ministerie van EZ van 2013 is gebleken dat het landelijk gebied van Zeeland van belang is voor 56 diersoorten van internationale betekenis. Deze zijn weergegeven in tabel 3. De soorten zijn gebonden aan akkers, graslanden, droge landschapselementen (m.n. dijken) en natte landschapselementen (m.n. kreken en watergangen).

Tabel 3 Internationale soorten agrarisch natuurbeheer Zeeland

Agrarisch leefgebied	Ecologische groep	
Akker	Akkervogels besloten	ringmus
	Akkervogels besloten	patrijs
	Akkervogels open	grauwe gors
	Akkervogels open	gele kwikstaart
	Akkervogels open	graspieper
	Akkervogels open	veldleeuwerik
	Akkervogels overwinterend zangvogel	geelgors
	Akkervogels overwinterend zangvogel	patrijs
	Akkervogels overwinterend zangvogel	graspieper
	Akkervogels overwinterend zangvogel	grauwe gors
	Akkervogels overwinterend zangvogel	gele kwikstaart
	Akkervogels overwinterend zangvogel	veldleeuwerik
	Akkervogels overwinterend roofvogel	blauwe kiekendief
	Akkervogels overwinterend roofvogel	bruine kiekendief
	Akkervogels overwinterend roofvogel	velduil
	ganzen overwinterend	rotgans
	ganzen overwinterend	kleine zwaan
	Kustbroedvogels kale grond	bontbekplevier
	Kustbroedvogels kale grond	kluit
	Kustvogels overwinterend HVP	schalekster
	Kustvogels overwinterend HVP	tureluur
	Kustvogels overwinterend HVP	zuidelijke bonte strandloper
Grasland	Weidevogels	kievit
	Weidevogels	sioebeend
	Weidevogels	schalekster
	Weidevogels overwinterend	tureluur
	Weidevogels overwinterend	goudplevier
Droge dooradering	Erfvogels boom en struik	grauwe vliegenvanger
	Erfvogels boom en struik	grote lijster
	Erfvogels boom en struik	ransuil
	Erfvogels boom en struik	zomertortel
	Erfvogels boom en struik	torrenvalk
	Erfvogels boom en struik	spotvogel
	Erfvogels boom en struik	steenuil
	Erfvogels boom en struik	groene specht
	Erfvogels boom en struik	kneu
	Erfvogels boom en struik	braamsluiper
	Erfvogels boom en struik	koekoek
	Erfvogels gebouw	kerkuil
	Erfvogels gebouw	witte kwikstaart
	Erfvogels gebouw	boerenzwaluw
	Erfvogels gebouw	huizenzwaluw
	Zoogdieren erf gebouw	gewone grootoorvleermuis
	Zoogdieren erf gebouw	laatliliger
Natte dooradering	Deervogels riet	baardman
	Deervogels riet	bruine kiekendief
	Deervogels riet	waterhoen
	Deervogels overwinterend riet	waterhoen
	Deervogels overwinterend riet	bruine kiekendief
	Deervogels overwinterend riet	watersnip
	Zoogdieren over riet	noordse woelmuis
	Zoogdieren over riet	buizing
	Amfibieën	kamsalamander
	Amfibieën	boomkikker
	Amfibieën	rugstreeppad

4.3.2 Beleidsregels Agrarische leefgebieden (*Natuurbeheerplan paragraaf 4.4 gewijzigd*)

4.4 Beleidsregels Agrarische leefgebieden 2023

Om een hogere ecologische effectiviteit te bereiken in het agrarisch natuur- en landschapsbeheer zijn kansrijke gebieden voor behoud van internationale soorten geselecteerd. Het is de bedoeling dat de agrarische beheermaatregelen hierbinnen worden geconcentreerd. Op grond van het voorkomen van de internationale soorten zijn drie leefgebieden in kaart gebracht: open grasland, open akker, en dooradering van het landschap. Oorspronkelijk werd onderscheid gemaakt tussen droge en natte dooradering. Vanwege uitvoeringstechnische redenen worden deze beide gebieden met ingang van 2023 samengevoegd.

Bij het begrenzen van de leefgebieden is de landelijke werkwijze gevolgd, waarbij de volgende criteria zijn toegepast:

- het betreft alleen de gebieden waar de soorten en soortengroepen van het agrarische gebied in Zeeland veel voorkomen. Het gaat daarbij om de internationale soorten en eventuele andere soorten (provinciale natuurdoelen) die door het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer worden ondersteund.
- het betreft alleen gebieden met gunstige landschappelijke condities, zoals de aanwezigheid van open of juist besloten landschap
- het betreft gebieden die een verbindingsfunctie of een bufferfunctie vervullen ten opzichte van de natuurgebieden van het Natuurnetwerk Zeeland.
- de gebieden en maatregelen versterken andere initiatieven voor natuurbehoud in het landelijk gebied zoals Kaderrichtlijn Water (KRW), de klimaatdoelen, landschapsbeheer, natuurbeheer en recreatiebeheer.

De werkwijze bij het samenstellen van de leefgebiedkaarten is nader beschreven in bijlage 7.4 van het Natuurbeheerplan Zeeland 2016. Met ingang van 2023 zijn de leefgebieden Droge dooradering en Natte dooradering samengevoegd tot een leefgebied Dooradering. De basis waarop dit leefgebied Dooradering is begrensd blijft hetzelfde als eerder beschreven voor twee nu samengevoegde leefgebieden.

Naast de drie leefgebieden kent het agrarisch natuurbeheer twee categorieën, Water en Klimaat, waarbinnen maatregelen kunnen worden uitgevoerd ten behoeve van de verbetering van de waterkwaliteit evenals maatregelen die het bijdragen aan klimaatadaptie en klimaatmitigatie in het landelijk gebied.

De drie leefgebieden zijn als zoekgebieden in dit Natuurbeheerplan opgenomen. Alleen binnen de begrenzing van de leefgebieden is subsidie voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer mogelijk. De leefgebieden zijn in dit Natuurbeheerplan Zeeland ruim op kaart begrensd, zodat er ruimte is voor het agrarisch Collectief en voor het gebiedsproces om keuzes te maken. Wel zijn verfijningen van de zoekgebieden gemaakt in verband met het voorkomen van de aparte planten- en diersoorten. Dit komt terug op de leefgebiedkaarten 8.5.1 tot en met 8.5.3. De leefgebieden beperken zich tot landbouwpercelen die binnen de aangegeven begrenzing zijn gelegen. De begrenzing van de leefgebieden is afgestemd met het collectief en andere relevante gebiedspartijen en kan zo nodig jaarlijks worden aangepast.

Of een landbouwperceel zich leent als agrarisch leefgebied en of agrarische beheermaatregelen hieraan effectief kunnen bijdragen hangt van vele factoren af. Alterra heeft hiervoor, per leefgebied, algemene criteria ontwikkeld die als leidraad kunnen worden gebruikt. Uitgangspunt is dat soorten (nog) aanwezig zijn en dat het leefgebied voldoende kwaliteit moet kunnen krijgen om de soorten te kunnen behouden. Per leefgebied worden hieronder de voornaamste kenmerken weergegeven die voor de Zeeuwse soorten en

gebieden van toepassing zijn. Deze criteria kunnen als leidraad worden gebruikt voor het opstellen van het gebiedsplan door het collectief. De Provincie gebruikt de criteria bij de beoordeling van het plan. Het rapport van Alterra met deze criteria is te raadplegen via de website van BIJ12 in het Projectarchief Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer 2016: https://www.bij12.nl/assets/Alterra_Rapport-2585_Totaal_LR-criteria-voor-leefgebieden.pdf

Naast de hierna uitgebreid beschreven ecologische criteria is het van belang dat het gebiedsplan voor agrarisch natuurbeheer wordt afgestemd met andere gebiedspartijen en dat synergie wordt nagestreefd met andere opgaven in het landelijk gebied zoals die voor klimaat en water.

A. Streefbeeld open akker

Het leefgebied Open akker is van groot belang voor diverse soorten akkerbroedvogels en wintervogels, zoals te zien in tabel 4.

Akker	Akkervogels besloten	ringmus
	Akkervogels besloten	patrijs
	Akkervogels open	grauwe gors
	Akkervogels open	gele kwikstaart
	Akkervogels open	graspieper
	Akkervogels open	veldleeuwerik
	Akkervogels overwinterend zangvogel	geelgors
	Akkervogels overwinterend zangvogel	patrijs
	Akkervogels overwinterend zangvogel	graspieper
	Akkervogels overwinterend zangvogel	grauwe gors
	Akkervogels overwinterend zangvogel	gele kwikstaart
	Akkervogels overwinterend zangvogel	veldleeuwerik
	Akkervogels overwinterend roofvogel	blauwe kiekendief
	Akkervogels overwinterend roofvogel	bruine kiekendief
	Akkervogels overwinterend roofvogel	velduil
	Ganzen overwinterend	rotgans
	Ganzen overwinterend	Kleine zwaan
	Kustbroedvogels kale grond	bontbekplevier
	Kustbroedvogels kale grond	kluut
	Kustvogels overwinterend HVP	scholekster
	Kustvogels overwinterend HVP	tureluur
	Kustvogels overwinterend HVP	zuidelijke bonte strandloper

Tabel 4 Streefbeeld open akker met relevante vogelsoorten

De begrenzing van het leefgebied open akker is weergegeven in kaartbijlage 8.5.1.

Het leefgebied kan onderverdeeld worden in twee beheertypen: A1.1 open akker voor broedende akkervogels en A1.2 open akker voor overwinterende akkervogels. Het agrarisch beheer in open akker voor broedende akkervogels is specifiek gericht op broedende akkervogels zoals patrijs en veldleeuwerik. De ligging en begroeiing van de akkerrand wordt afgestemd op deze soorten. Akkerranden voor de patrijs zijn gevarieerd met 3 stroken, te weten hoog gras, laag gras en nagenoeg kale grond met in de omgeving landschapselementen. Akkerranden voor de veldleeuwerik zijn breed met stroken laag tot middelhoog gras en kale grond in open landschap.

Het beheertype open akker voor broedende akkervogels heeft in Zeeland drie vormen:

A1.1 Open akkergebied. Dit leefgebied kenmerkt zich door een open landschap met overwegend bouwland en weinig opgaande begroeiing en landschapselementen. Het is belangrijk voor akkervogels van de grote vlakte als veldleeuwerik en graspieper.

A1.2 Open akkergebied nabij deltawater. Dit betreft akkers gelegen in een open landschap direct achter de zeedijk. Deze gebieden spelen een belangrijke rol als broedgebied en vluchtplaats voor kustvogels als bontbekplevier, scholekster, kluut, bonte strandloper.

Met name locaties langs buitendijkse slikken en platen zijn favoriet. Een proef in de Wilhelminapolder toonde aan dat deze soorten reageren op akkerranden. Ook elders in de provincie liggen mogelijkheden. Deze zijn door Delta Project Management in kaart gebracht en op de kaart agrarisch zoekgebied open akker van het Natuurbeheerplan weergegeven.

A1.3 Akkergebied met landschapselementen. Dit leefgebied heeft een meer besloten landschap met verschillende terreintypen en landschapselementen. Het is met name van belang voor patrijs en gele kwikstaart. In feite is het een mix van open akker en dooradering van het landschap.

Criteria Open akker voor broedende akkervogels (A1.1-A1.3)

Aanwezigheid soorten: een minimale dichtheid van akkervogelsoorten is vereist: minimaal 1 broedpaar patrijs, kievit, of scholekster per 100 ha, of minimaal 10 broedparen veldleeuwerik, gele kwikstaart of graspieper per 100 ha, of minimaal 1 broedpaar kluut of bontbekplevier per 100 ha.

Omvang gebied: een minimale oppervlakte van het kerngebied is vereist van 250 ha. Daarbinnen is op elke 10 ha minimaal één broed- of foerageerbiotoop aanwezig. Per kerngebied minimaal één winterbiotoop van 0,5-1 ha. Voor kluut en bontbekplevier geldt minimaal een omvang van 0,5 ha.

Ligging gebied: veldleeuwerik en gele kwikstaart: gelegen in open akkergebied in combinatie met weiland, weidevogelnatuurgebied en/of natte dooradering. Patrijs: gelegen in halfopen landschap in combinatie met droge dooradering en/of gevarieerde natuurgebieden. Voor kluut en bontbekplevier geldt dat de locatie direct achter de zeedijk moet zijn gelegen. Er is voldoende afstand tot bebouwing en infrastructuur.

Het beheertype Open akker voor overwinterende akkervogels kent maar één vorm:

A2 Open akker voor overwinterende akkervogels

Dit betreft graanakkers met zomergranen waarvan het gewas en/of de stoppel gedurende de winter blijft staan en waar gedurende de winter een ruim aanbod van graankorrels aanwezig is. De aanwezigheid van landschapselementen (struiken) langs de winterakker is gunstig voor zangvogels. Het winterbiotoop is van grote betekenis voor overwinterende standvogels als patrijs en veldleeuwerik alsook voor trekkende zangvogels, waaronder de ringmus, geelgors, grauwe gors, kiekendieven en velduil.

Criteria Open akker voor overwinterende akkervogels (A2)

Gelegen in akkervogelkerngebied. Voldoende beschikbaarheid van voedselbiotopen zoals wintervoedselveldjes en graanstopfels gedurende de winter. Aanwezigheid van opgaande vegetatie (struweel, struik, heg). Er is voldoende afstand tot bebouwing en infrastructuur.

In paragraaf 4.5 staan de verschillende beheerfuncties voor dit leefgebied beschreven.

B Streefbeeld open grasland

Het leefgebied Open grasland is in Zeeland van belang voor een klein aantal soorten weidevogels. Zie tabel 5.

Grasland	Weidevogels	kievit
	Weidevogels	slobeend
	Weidevogels	scholekster
	Weidevogels	tureluur
	Weidevogels overwinterend	goudplevier
	Weidevogels overwinterend	kievit

Tabel 5 Streefbeeld open grasland met relevante vogelsoorten

Het leefgebied is weergegeven op kaart in bijlage 8.5.2.

In Zeeland komt het beheertype Weidevogelgrasland in open landschap op kleine schaal voor rond enkele natuurgebieden. Het blijkt dat in Zeeland de weidevogels zich voor het grootste deel ophouden in natuurgebieden. Ze broeden steeds minder op landbouwgronden. Het betreft de natuurgebieden Zuidkust van Schouwen (plan Tureluur), de Sint-Laurensse Weihoek op Walcheren, de Yerseke- en Kapelse Moer, de poelgronden bij Sinoutskerke

Zuid-Beveland, de Zuidkust Tholen (Scherpenissepolder en Schakerloopolder) en de Hengstdijkse Putting. Om in aanmerking te komen als agrarisch beheergebied voor weidevogels dienen de percelen landbouwgrond te grenzen aan bovengenoemde natuurgebieden. In Zeeland ligt het accent niet op grutto maar op tureluur, scholekster en goudplevier.

Criteria open grasland (B)

Aanwezigheid soorten: uitgangspunt is dat de beoogde soorten daadwerkelijk in het beheergebied en in de omgeving aanwezig zijn. Minimaal 1 broedpaar grutto, tureluur of slobend per 10 ha in het beheergebied.

Omvang gebied: de beheereenheid moet grenzen aan of deel uitmaken van een weidevogelnatuurgebied of deltawater van minimaal 100 ha.

Ligging gebied: grenst aan weidevogelnatuurgebied of deltawater. Er is voldoende afstand tot bebouwing en infrastructuur.

In paragraaf 4.5 staan de verschillende beheerfuncties voor dit leefgebied beschreven.

C Streefbeeld Dooradering

Met ingang van 2023 zijn de leefgebieden Droge dooradering en Natte dooradering samengevoegd tot een leefgebied Dooradering.

Het leefgebied Dooradering is in Zeeland van belang voor een groot aantal struweelvogels en enkele soorten zoogdieren. Daarnaast is het leefgebied Dooradering van groot belang voor enkele diersoorten die gebonden zijn aan water en oever.

Tabel 6 toont de relevante faunasoorten behorend bij het streefbeeld van het leefgebied Dooradering

Droge dooradering	Erfvogels boom en struik	gauwe vliegenvanger
	Erfvogels boom en struik	grote lijster
	Erfvogels boom en struik	ransuil
	Erfvogels boom en struik	zomertortel
	Erfvogels boom en struik	torenvalk
	Erfvogels boom en struik	spotvogel
	Erfvogels boom en struik	steenuil
	Erfvogels boom en struik	groene specht
	Erfvogels boom en struik	kneu
	Erfvogels boom en struik	braamsluiper
	Erfvogels boom en struik	koekoek
	Erfvogels gebouw	kerkuil
	Erfvogels gebouw	witte kwikstaart
	Erfvogels gebouw	boerenzwaluw
	Erfvogels gebouw	huiszwaluw
Natte dooradering	Zoogdieren erf gebouw	gewone grootoorvleermuis
	Zoogdieren erf gebouw	laativlieger
	Oevervogels riet	baardman
	Oevervogels riet	bruine kiekendief
	Oevervogels riet	waterhoen
	Oevervogels overwinterend riet	waterhoen
	Oevervogels overwinterend riet	bruine kiekendief
	Oevervogels overwinterend riet	watersnip
	Zoogdieren oever riet	noordse woelmuis
	Zoogdieren oever riet	bunzing
	Amfibieën	kamsalamander
	Amfibieën	boomkikker
	Amfibieën	rugstreeppad

Tabel 6 Streefbeeld Dooradering met relevante vogelsoorten, zoogdieren en amfibieën.

Het leefgebied is op kaart weergegeven in bijlage 8.5.3. De kaart is een samenvoeging van bloemdijken en faunadijken, van de gerealiseerde natte ecologische verbindingen, van de begrensde agrarische beheergebieden binnen en buiten het Natuurnetwerk Zeeland, en de leefgebieden van de afzonderlijke soorten.

Binnen het leefgebied Dooradering onderscheiden we in Zeeland vier vormen:

- C1. Droge dooradering als habitat
- C2. Droge dooradering in combinatie met leefgebied akker
- C3. Droge dooradering in combinatie met natte dooradering
- C4. Natte dooradering

C1. Droge dooradering als habitat

Droge dooradering kan bestaan uit allerlei landschapselementen op het platteland waarin planten- en diersoorten kunnen leven en waarlangs zij zich kunnen verplaatsen. Dat zijn bijvoorbeeld binnendijken, overhoeken op landbouwpercelen, droge (randen van) weilanden en allerlei typen droge landschapselementen. Mooie voorbeelden van droge dooradering zijn te vinden in de Zak van Zuid Beveland, de Goese heggen en d'Aegen op Walcheren. Bijzonder voor Zeeland is de droge dooradering van binnendijken. Dieren kunnen via dijken van het ene naar het andere gebied migreren. Vleermuizen gebruiken dijken in combinatie met opgaande beplanting als vliegroute. Voorbeelden hiervan liggen eigenlijk in heel de provincie. Veel insecten komen vooral voor op de bloemdijken, waar de vegetatie schraal is en bloemrijk. Deze dijken zijn te vinden in de Zak van Zuid Beveland en in op sommige dijken in Zeeuws-Vlaanderen. Bloemdijken vereisen een botanisch beheer waarbij verschraling centraal staat. De beste resultaten bij het beheren van bloemdijken in Zeeland kunnen worden behaald met een gemengd beheer van jaarlijks maaien en afvoeren van de grasproductie en incidentele extensieve begrazing of door begrazing met schaapskudde. Andere soorten houden juist meer van ruige dijken die begroeid zijn met ruigte vegetatie of struiken. Deze dijken zijn verspreid over Zeeland te vinden.

C2. Droge dooradering in combinatie met leefgebied akker

Landschapselementen van de droge dooradering kunnen in het akkerkerngebied voor extra landschappelijke variatie zorgen. Voor akkervogels van het subtype akkerleefgebied met landschapselementen A1.3, zoals patrijs, geelgors en ringmus is deze variatie essentieel.

C3. Droge dooradering in combinatie met natte dooradering

Landschapselementen van de droge dooradering zijn ook, in combinatie met natte dooradering, belangrijk voor natuur in en langs het water. Zie leefgebied natte dooradering. Daarbij gaat het met name om aanwezigheid van verspreide struiken, knotbomen en grasranden langs watergangen en kreken.

Omdat de soorten van de droge dooradering onderling sterk verschillen in hun terreinkeuze is een algemene benadering niet goed mogelijk en dient de aandacht gericht te worden op de biotopen waarvan de afzonderlijke soorten afhankelijk zijn.

C4. Natte dooradering

Het netwerk van kreken, welen en watergangen in het Zeeuwse polderland biedt mogelijkheden voor de soorten van water en oever. Met name de aanleg van natuurvriendelijke oevers door het waterschap heeft voor nieuw leefgebied voor deze soorten gezorgd. Het is daarom van groot belang dat de oevers goed worden onderhouden zodat deze geschikt blijven voor de moerasfauna. De oevers dienen bovendien als verbindingroutes voor diersoorten tussen de verschillende voortplantingsbiotopen resp. natuurgebieden. Dat geldt in het bijzonder voor de in de tabel genoemde kleine zoogdieren en amfibieën.

Ook voor de soorten van de natte dooradering geldt dat zij in hun verspreiding en ecologie teveel van elkaar verschillen voor een algemene benadering. Er wordt daarom voor gekozen de natte dooradering te richten op de biotopen waarin zij voorkomen. In en rond de kreken en natuurvriendelijke oevers kunnen biotopen voor internationale soorten worden toegevoegd.

Soorten van het erf

Omdat het ANLb subsidiestelsel geen mogelijkheden biedt voor agrarisch natuurbeheer op de erven zelf -van belang voor uilen, zwaluwen en vleermuizen- wordt dit terreintype hier verder buiten beschouwing gelaten. Hiervoor zijn andere programma's beschikbaar, onder andere in het kader van het provinciale soortenbeleid en het landschapsbeleid.

Het agrarisch natuurbeheer op dijken en biotopen kan wel een rol spelen in het creëren van foerageergebied rond de boerenerven met broedgevallen en/of kraamkolonies of winterverblijven van de genoemde soorten.

Criteria droge dooradering (C1, C2 en C3)

Aanwezigheid soorten: de maatregelen ter verbetering van de droge dooradering zijn gericht op de genoemde zeldzame diersoorten. Uitgangspunt is dat de beoogde diersoort daadwerkelijk in het beheergebied aanwezig is.

Omvang gebied: ook de omvang van het te beheren gebied is afhankelijk van de beoogde soorten en kan dus variëren van zeer klein – een enkel landschapselement – tot zeer groot – een heel perceel – indien nodig voor het behoud van het territorium van de diersoort.

Ligging gebied: beheergebied ligt in het territorium van de beoogde soorten en/of vormt een verbinding tussen territoria. Er is voldoende afstand tot bebouwing en infrastructuur.

Criteria natte dooradering (C4)

Aanwezigheid soorten: de maatregelen ter verbetering van de natte dooradering zijn eveneens gericht op specifieke, zeldzame diersoorten. Uitgangspunt is dat de beoogde diersoort daadwerkelijk in het beheergebied aanwezig is.

Omvang gebied: ook de omvang van het te beheren gebied is afhankelijk van de beoogde soorten en kan dus variëren van zeer klein – een enkele poel of rand – tot zeer groot – een langgerekte kreekoever - indien nodig voor het behoud van het territorium van de diersoort.

Ligging gebied: beheergebied ligt in het territorium van de beoogde soorten en/of vormt een verbinding tussen territoria. Er is voldoende afstand tot bebouwing en infrastructuur.

Welke specifieke maatregelen voor welke soorten nodig zijn is beschreven in de zogenaamde soortenfiches. Deze zijn te vinden in de Kennisbank Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer op de website van BIJ12 onder de filtermogelijkheid 'Doelsoort':

www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsidiestelsel-natuur-en-landschap/agrarisch-natuurbeheer-anlb/kennisbank/

De hier beschreven streefbeelden en ecologische criteria kunnen als leidraad worden gebruikt voor het opstellen van de gebiedsaanvraag door het Collectief. De Provincie gebruikt de streefbeelden en criteria bij de beoordeling van de gebiedsaanvraag.

In paragraaf 4.5 staan de verschillende beheerfuncties voor dit leefgebied beschreven.

D Categorie water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is de Omgevingsverordening 2018 voor Zeeland geïmplementeerd. Het doel van de KRW is een goede waterkwaliteit bereiken in 2027 voor zowel chemische als biologische kenmerken. Het beperken van emissies, het vergroten van de biodiversiteit en een stabielere waterkwaliteit dragen bij aan het behalen van het KRW-doel. Een deel van de maatregelen om een goede kwaliteit te bereiken valt onder de verantwoordelijkheid van waterschap Scheldestromen en staat verder uitgewerkt in het Waterbeheerplan. Het nationale mestbeleid vormt een ander instrument dat bijdraagt om dit doel te bereiken.

Agrarisch waterbeheer

Agrarisch natuurbeheer kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan het duurzaam beheer van oppervlaktewateren. Voor Zeeland gaat het hierbij in het bijzonder om perceelsranden die langs waterlopen zijn gelegen. De afgelopen jaren is op enkele plaatsen (Tholen) geëxperimenteerd met dit agrarisch waterbeheer. Daarbij worden waterbeheerdoelen (onderhoud en stabiliteit van de oevers) en ecologische doelen (ecologische bufferstroken) gecombineerd. Het waterschap Scheldestromen voert dit agrarisch waterbeheer uit als onderdeel van de leefgebiedenbenadering met toepassing van het Subsidiestelsel Natuur- en landschapsbeheer en collectieve uitvoering via Poldernatuur Zeeland. De akkerranden maken het mogelijk om het onderhoud aan de waterloop te verrichten, zodat de schommelingen in chlorideconcentratie in de waterlopen zo beperkt blijft. Een stabiele chlorideconcentratie zorgt voor betere omstandigheden voor de ecologie om zich te ontwikkelen. Verder zullen de akkerranden enige drift en afspoeling kunnen afvangen, zodat de emissie van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen beperkt wordt. De akkerranden zullen incidenteel bereden worden door machines en extensief beheerd worden als grasranden, waardoor deze mede geschikt zullen zijn als foerageer- en rustgebied voor water- en akkervogels.

E Categorie Klimaat

De categorie Klimaat is gericht op klimaatbeheermaatregelen die CO₂-vastlegging, het verminderen van broeikasgassen en het vasthouden en afvoeren van water als doelstelling hebben. Deze doelstelling is opgesplitst in klimaatmitigatie en klimaatadaptatie.

4.3.3 Beoordelingscriteria gebiedsaanvragen (*Natuurbeheerplan paragraaf 4.5 gewijzigd*)

4.5 Beoordelingscriteria gebiedsaanvragen 2023

In deze paragraaf worden de criteria beschreven waaraan de gebiedsaanvraag en de betaalaanvraag van het Collectief getoetst worden:

1. de begrensde leefgebieden op de kaart

De Provincie geeft op kaarten aan binnen welke leefgebieden en categorieën een gebiedsaanvraag gedaan kan worden. Het betreft de volgende kaarten:

Open akker bijlage 8.5.1, gewijzigd volgens bijlage 8.1a in deze planwijziging

Open grasland bijlage 8.5.2, niet gewijzigd in deze planwijziging

Dooradering bijlage 8.5.7, gewijzigd volgens bijlage 8.3a in deze planwijziging

Categorie water bijlage 8.5.5, niet gewijzigd in deze planwijziging

Categorie klimaat bijlage 8.5.6, gewijzigd volgens bijlage 8.5a in deze planwijziging

De begrenzing van de leefgebieden en categorieën beperkt zich tot landbouwpercelen die binnen de aangegeven grenzen zijn gelegen. De kaarten kunnen jaarlijks worden gewijzigd.

2. geformuleerde criteria in de tabel

De Provincie stelt op het niveau van leefgebieden en beheerfuncties voorwaarden aan de inhoud van de gebiedsaanvraag. De gebiedsaanvraag zal aan deze voorwaarden door RVO getoetst worden. In onderstaande tabel 8 staat in welk leefgebied welke beheerfuncties kunnen worden uitgevoerd. Deze kunnen worden opgenomen in de gebiedsaanvraag.

Tabel 8 Leefgebieden en beheerfuncties waarvoor subsidie kan worden verleend

leefgebied	beheerfuncties
Open Grasland	Optimaliseren fourageer-, en broed- en opgroeimogelijkheden (F01.12)
	Creeëren nat biotoop (F01.15)
Open Akker / Akkerfauna	Creëren fourageergebied (F01.11)
	Optimaliseren voortplantings-mogelijkheden (F01.13)
Dooradering	Optimaliseren fourageer-, en broed en opgroei-mogelijkheden (F01.12)
	Verschralen (F01.14)
Categorie Water	Waterberging (F02.11) Vernatting (F02.13) Water vasthouden (F02.14) Verbeteren chemische waterkwaliteit (F02.15) Verbeteren ecologische waterkwaliteit (F02.16)
Categorie Klimaat	Vastleggen CO ₂ (F03.11) Reduceren broeikasgassen (F03.12) Vernatting (F03.13) Opvangen waterpieken en droogte (F03.14) Omgaan met verzilting (F03.15)